KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 6 — 1928 Federated Pressin jäsen Tiistaina, tammikuun 10 p:nä—Tues., Jan. 10 Member The Federated Press XII Vuosik. — Vol. XII

Imperialistit kärsineet tappioita Nicaraguassa

Kapinalliset muodostaneet vallankumoushallituksen; Sandino lupaa taistella kuolemaansa asti

KAPINALLISET SAANEET VALLATTUA PALJON ASEITA

MANAGUA, Nicaragua. — Liberaaliset yhdessä kenraali Sandinon kanssa ovat julistaneet voimaan Nicaraguan itsenäisen vallankumoushallituksen, taistellakseen sen avulla maansa itsenäisyyden säilyttämiseksi. Uuden hallituksen alaisena on Nueva Segovian alue, sekä suuri osa Nicaraguan pohjoisosaa.

Kumoushallitus on antanut valmistaa omaa rahaa ja määrännyt väkijuomien myyntiä koskevan kiellon voimaan. Raskaat tuomiot tullaan langettamaan väkijuomalain rikkojille.

Quilalissa olevat Yhdysvaltain sotilaat pitävät tarkasti silmällä Sandinon joukkojen liikehtimistä, sillä niiden hyökkäystä saatetaan odottaa milloin tahansa. He mahdollisesti tekevät ratkaisevia hyökkäyksiä ennenkuin merisotilaiden lisäjoukot ehtivät saapua avuksi Yhdysvaltain joukoille.

Lakkotilanne tuottaa kiusaa

Corinton satamassa alkanut lakko on vaikuttanut häiritsevästi koko laivaliikenteeseen. Kenraali Moncado on rientänyt sitä lopettamaan, tarkoituksella palvella amerikalaisten etuja. Kun Corinton satamatyöläiset lakkoutuivat, julistivat he vaativansa parempaa palkkaa, mutta myöskin samalla kertaa lakkoutuen myötätuntoisuuden osoitukseksi Sandinon kapinalle.

Siitä huolimatta että amerikalaisten voimasuhteet ovat olleet paljoa suuremmat kuin kapinallisten, ovat he menettäneet suuren joukon aseita ja ampumatarpeita kapinallisille. Näiden menetyksien johdosta on Yhdysvaltain sotadepartementti lähettänyt kymmenkunta sotalaivaa viemään lisää miehiä ja ampumatarpeita Nicaraguaan.

Sandinon julistus

Daily Worker on saanut vastaanottaa kenraali Augusto C. Sandinon antaman julistuksen, jossa tämä entinen hiilikaivostyöläinen hehkuvalla innostuksella julistaa taistelevansa henkeen ja vereen asti maansa vapauden puolesta. Hän lausuu, että Nicaragua ei tule koskaan joutumaan imperialistien perintömaaksi. Joskin hänen pieni armeijansa saattaa joutua tuhon omaksi, niin hän ei kuitenkaan tule antautumaan amerikalaisten käsiin.

Sandino selittää, että hänellä on varastossa kymmenen tonnia vahvaa räjähdysainetta siltä varalta, että hän voi sen räjähdyttämisen kautta pelastaa itsensä ja sotilaansa imperialistien kynsistä. Sen räjähdyksen ääni saattaa kuulua 400 kilometrin päähän. Ne jotka sen äänen kuulevat, saavat olla varmoja siitä, että Sandino joukkonsa kanssa on kuollut.

TOINENKIN ONNETTOMUUS FROOD-KAIVANNON SHAFTISSA

Saman vuoron miehiä kohtasi uusi kauhuntapaus lauantai-iltana; kaksi miestä ruhjoutui

Kuten jo eilisessä lehdessämme lyhyesti mainittiin, tapahtui Frood-kaivoksen shaftissa viime lauantaina toinenkin vakava onnettomuus, jossa pahasti loukkaantuivat: MIKE SIMPSON ja PETER DAVIES. Nimistä päättäen ovat he kansallisuudeltaan englantilaisia. Näiden työläisten loukkaantuminen tapahtui suunnilleen samalla tavalla, kuin heidän toveriensa loukkaantuminen lauantai-aamuna, että shaftin seinämistä oli irtaantunut suuri määrä kiveä, joka syöksyi alhaalla työskentelevien miesten niskaan.

Onnena tässä kamalassa onnettomuudessa kertovat miehet olleen sen, että nosto-poketti sattui olemaan täynnä laskettua kiveä, ja putoava kivimöhkäle iski ensin tuohon lastattuun nostolaitteeseen, menettäen siten vauhtia huomattavasti. Muussa tapauksessa olisi onnettomuus saattanut kohdata kaikkia pohjassa sillä kertaa olleita miehiä.

Saman vuoron miehet loukussa

Omituisena sattumana tässä onnettomuudessa kaiken lisäksi oli se, että tämän saman vuoron miehistä neljä loukkaantui juuri vähää ennen työvuoron päättymistä lauantai-aamuna, ja kun sama vuoro meni työhön illalla kello 11, ehti se olla siellä vain vähän aikaa, kun uusi onnettomuus tapahtui.

Tällaisessa onnettomuuksien uusiintumisessa ilmenee selvääkin selvemmin se, että komppanian puolelta ei vähääkään välitetä työläisten hengen suojaamisesta. Kun ensimmäinen onnettomuus tapahtui, olisi ehdottomasti pitänyt ryhtyä niin perinpohjaiseen irtonaisten kivien poistamiseen ja tukipuiden lisäämiseen, että ei ainakaan saman vuorokauden sisällä olisi ollut mahdollisuutta uudelle onnettomuudelle.

Viimeksi loukkaantuneet miehet kin ovat olleet ehdottomassa hengenvaarassa, sillä heidän tilansa ylös nostettaessa oli hyvin arveluttava. Kysyessämme loukkaantuneiden voinnista sairaalasta, vastattiin sieltä vain lyhyesti, että heidän tilansa "on parempi". Mutta hyvin kyseenalaiseksi jää, montako heistä koskaan enään voi parantua niin terveeksi, että kykenevät elatustaan työllään hankkimaan. Ja niin pian kun työläinen ei sitä voi tehdä, jää hän kulkemaan yhteiskunnan potkittavaksi.

Toronton kenkätehtaan lakko

Newport-yhtiön edustaja koettaa kieroilulla puolustaa työnantajain kurjaa menettelyä

TORONTO, tammik. 7. — Täkäläinen kapitalistien äänitorvi, "Star"-lehti on haastatellut työläisten kanssa riitelöivän Newport Shoe Companyn virkailijaa, A. R. Chamberlainia, joka on lehdelle kertonut, että tehtaan työläisten lakko olisi muka aiheutunut kommunistien harjoittamasta propagandasta. Tehdas oli kertoman mukaan erottanut tusinan "punaisia", jotka olivat levitelleet kiihoitusta ja häirinneet työntekoa. Tämä, eikä palkkakysymys, olisi kuulemma lakon syynä.

Kun työläiset ovat pakoitetut ryhtymään taisteluun etujensa puolustamiseksi ja palkanalennuksia vastaan, niinkuin tässäkin tapauksessa, silloin työnantajilla on heti käytettävissä muutamia tunnettuja "yleistä mielipidettä" tulkitsevia lehtiä, että lakko muka olisi poliittisen kiihoituksen tulos.

Neuvostoliiton ja Ruotsin unioiden yhteistoiminta

MOSKOVA. — Kaivosmiesten union keskuskomitea allekirjoitti sopimuksen, joka on tehty Ruotsin kaivostyöläisten union kanssa. Sopimuksen tarkoituksena on turvata näiden kahden maan kaivostyöläisten oloja ja toimia yhteistoiminnan säilyttämiseksi.

Ruotsin kaivostyöläisten unio vahvisti sopimuksen joku aika sitten. Näin ollen sopimus on jo nykyään voimassa. Tarkoituksena on, että tämä sopimus saadaan laajennettua käsittämään muitakin maita, varsinkin kaikki Skandinavian maat.

Yhdeksän miestä kuollut 2,000 jalan putouksessa

INTIAN KAIVOSTYÖLÄISET JOUKKOMURHAN UHREINA

LONTOO, tammik. 7. — Kolaralueen kultakaivannossa Intiassa on tapahtunut onnettomuus, joka on draagillisesti surmannut 9 kaivostyöläistä. Miehet olivat parhaillaan laskeutumassa hissillä alas, kun hissikaapeli katkesi ja hissi alkoi syöksyä hirvittävällä vauhdilla 2,000 jalkaa syvän shaftin pohjaan.

Intian kaivostyöläisten unio suunnittelee laajakantoista protestia Intian kurjia kaivosoloja vastaan. Järjestön taholta väitetään, että suurin osa kaivosonnettomuuksista voitaisiin välttää huolellisuuden kautta.

Lisää ruumiita nostettu S-4:n komeroista

PROVINCETOWN, Mass., tammik 7. — Eilen saatiin nostettua submariini S-4:n hylystä neljä ruumista, entisten kolmen lisäksi. Näistä neljä miestä löydettiin konehuoneen osastosta, läheltä sitä paikkaa, mistä edellisetkin oli nostettu.

Sukeltajat ovat sitä mieltä, että nämä neljä miestä ovat olleet makaamassa submariinin lattialla, vahvan seilikankaan alla, pysyäkseen lämpimänä, kunnes kuolema heidät vihdoin saavutti.

Villi juoksukilpailu timanttialueella

4,000 juoksijaa koettannut onneaan alueiden valtaamisessa

GRASFONTEIN, Etelä-Afrika. — Täällä toimitettiin yksi kaikkein villeimpiä juoksukilpailuja, kun 4,000 onnenetsijää juoksi yli vaarallisten vuorien ja rämeikköjen, ankaran vesisateen vallitessa. Tarjolla oli vain 100 "kleimiä", ja tästä oli jo etukäteen ilmoitettu, mutta siitä huolimatta ilmaantui näin paljon osanottajia.

Ainakin yhden henkilön tiedetään surmaantuneen ja useita loukkaantuneen tässä kilpajuoksussa. — On ilmoitettu, että ainakaan yhteen vuoteen ei tulla uusia "keimejä" avaamaan timanttialueella, sillä uudet löydöt saattavat nyt jo järkyttää timanttimarkkinoita.

Asbestotyöläiset pohtivat palkkakysymystä

Toronton työnantajat kitsaita myöntämään koroituksia

TORONTO, tammik. 7. — Unioon kuuluvat asbestotyöläiset kokoontuivat eilen illalla käsittelemään työnantajain palkkatarjousta. Työläiset olivat aikaisemmin pyytäneet palkankorotusta, ja työnantajat vastauksessaan, olivat ilmoittaneet, että he suostuvat maksamaan nykyisiä palkkoja heinäk. 1 päivään, jonka jälkeen palkat koroitettaisiin viidellä sentillä tunnilta kohti. Työläiset olivat pyytäneet 15 sentin koroitusta. Union virkailijat ovat ilmoittaneet, ettei kokous päässyt vielä mihinkään tulokseen.

ENGLANNISSA LYPSETÄÄN PUULEHMIÄ

Lontoo. — Tarkoituksella opettaa englantilaisille nuorukaisille lehmän lypsämistä ja hevosten valjastamista, voidakseen Canadaan saavuttua suorittaa näitä tehtäviä, on Englannissa päätetty ruveta opettamaan erikoisilla kursseilla nuorukaisille lypsämistä puulehmäin avulla; samoin puuhevosten valjastamista.

Englannin kaupungeista saapuneet nuorukaiset eivät ole nimittäin tälläkään tienneet mistä ja miten lehmiä lypsetään, ja hevosia valjastaessa melkein poikkeuksetta pistäneet "kalerit" väärinpäin hevosten kaulaan.

Suomen, Ruotsin ja Norjan kapitalistit liitossa

Säännöstelevät paperimassan tuotannon kuluvalle vuodelle

(Erikoiskaapelisanoma).

HELSINKI, tammik. 7. — Suomen, Ruotsin ja Norjan paperitehtailijat ovat sopineet siitä, että vuonna 1928 tuotetaan 500,000 tonnia vähemmän märkää massaa kuin edellisenä vuonna. Vähennys tarkoittaa noin 250,000 tonnia kuivaa massaa.

Tällaisen sopimuksen tekeminen johtuu siitä, että maailman paperimarkkinat ovat pohjoismaiden kapitalisteille nykyään epäedulliset.

Suomalainen kaivostyöläinen kuollut

Loukkaantui 9 kuukautta sitten Kirkland Lakella

TORONTO, tammik. 7. — Eilen iltapäivällä haudattiin täällä Prospectin hautausmaahan suomalainen kaivostyöläinen Edward Gran. Vainaja oli kotoisin Vaasasta, saapui tähän maahan 7 vuotta takaperin, josta ajasta oli ollut 6 vuotta työssä Kirkland Laken kaivannossa.

Maanalaisen työn vaarallisuuden takia oli hän muuttanut kaivoksen maanpäälliseen työhön ja kerinnyt olla uudessa työssä vasta muutaman viikon, kun muuan nostokurki katkesi, pudottaen kuormansa hänen päälleen.

Onnettomuus tapahtui viime toukokuussa ja siitä lähtien oli Gran maannut selällään Toronton yleisessä sairaalassa, kunnes nyt yhdeksän kuukauden kärsimysten jälkeen kuolema vihdoin vapautti hänet tuskistaan.

Gran oli kuollessaan 27 vuoden vanha. Hänellä oli kaksi veljeä tässä maassa ja vanhukset sekä yksi sisar Suomessa.

Intiaanit vaativat oikeuksiaan

$4,815,000 korvausjuttu valko-ihoisten ryöstämistä maista

LONDON, Ont. — Potawatomiheimoon kuuluvat n. 1,500 intiaania, jotka asuvat Huron-järven Canadan puolen rannalla Manitoulin saarelta, Christian Islandista, Cape Crokerista Saugeen ja Sarniaan saakka sekä pienempi osa Munceyn ja Raman intiaanialueilta, tulevat jakamaan keskenään lähes 5 miljoonaa dollaria, jos se korvausjuttu, mikä heidän puolestaan on jo pitkän aikaa ollut vireillä, ratkaistaan suotuisaan suuntaan Amerikan hallituksessa.

Juttu on nostettu jo v. 1908 ja sen pitkällisten vaiheiden kuluessa olivat Canadan puolen intiaanit yhdessä Amerikan puolen intiaanien kanssa ajamassa vaatimustaan. Amerikan puolella olevat Potawatomiheimon jäsenet saivat $445,000 eli n. 1,000 dollaria henkeä kohti.

Vaatimus perustui siihen, että intiaanit oli häädetty pois Indianassa ja Illinoisissa olevista alueistaan, jotka oli heille aikoinaan luovutettu. Tämä maanryöväys tapahtui jo v. 1833.

TYYNENMEREN HAUTAUSMAA

Neljä miestä hukkunut Vancouversaaren länsirannikolla

VICTORIA, B. C. — Vancouverilainen kuunari "Noble" ajoi viime torstaina Eskalanten matalikolle Vancouver-saaren länsirannikolla. Laivan kapteeni, ylikoneenkäyttäjä, perämies ja kokki hukkuivat. Sähköttäjä ja toinen koneenkäyttäjä pelastuivat Tofinosta lähetettyyn pelastusveneeseen. Laiva oli matkalla Meksikoon.

Mainittu rannikko, jolle laiva ajautui, on tunnettu Tyynenmeren hautausmaan nimellä haaksirikkojen takia.

Työttömyys Torontossa

Uusi kaupungin majuri huomannut työttömyyden, mutta ei ehdota mitään tositoimenpidettä sen poistamiseksi

TORONTO ,tammik. 7. — Vasta valittu majuri McBride ilmaisi tänään mielipiteenään, että Torontossa esiintyvä työttömyys tulisi kaupungin puolesta saada huomiota osaksensa. Kaupungin on tarkastettava, missä määrin sillä olisi töitä järjestettävänä ja yksityisiä kansalaisia olisi kehoitettava ilmoittautumaan kaupungin virkailijoille niistä satunnaisista töistä, joita voisivat teettää, ja joiden avulla kaupungissa löytyvät lukuisat työttömät saataisiin viedyksi hiljaisen ajan yli.

Mokomista ehdotuksista ei kaupungissa oleville tuhansille työttömille heru kovinkaan monta leivänkannikkaa. Tehokkaampia toimenpiteitä tarvittaisiin jotta hätä saataisiin poistetuksi.

VAIVAT MENIVÄT HUKKAAN

Cornwall, Ont. — Viime perjantaita vasten yöllä tunkeutuivat varkaat Stormontin rekistreerauskonttoriin, ja puhkaisivat niin suuren reijän kiviseen kassaholvin seinään, että pääsivät sisään. Seinän särkeminen on vaatinut paljon ponnistuksia, sillä se on erikoisesti vahvistettu 22½ tuuman seinä.

Varkaat hyötyivät vain muutaman dollarin vaivoistaan.

Englannin unioiden jäsenmäärä 4,500,000

Vuonna 1920 oli jäsenmäärä 7,000,000

LONTOO, tammik. 7. — Yleinen tilasto vuodelta 1926 osoittaa, että Englannin ammattiunioiden jäsenmäärä on ollut silloin 4,500,000. Niiden yhteiset rahavarat tekivät $43,250,000.

Vuonna 1920 saavutti unioiden jäsenmäärä huippukohdan, jolloin se oli 7,000,000, mutta sen jälkeen alkoi jäsenmäärä jatkuvasti laskea. Tähän on luonnollisesti ollut vaikuttamassa suuressa määrin se, että vanhoilliset johtajat ovat veljeilleet porvarien kanssa ja siten kylväneet työväen keskuuteen erimielisyyttä ja epäluottamusta unioita kohtaan.

Tiilenasettajain sulku Torontossa

Selkkaus käsittää 150 miestä

TORONTO, — "Worker"-lehdelle on asianomaisen union taholta kerrottu, että unioon kuuluvat terazzo- ja marmorityöntekijät ovat lopettaneet työnsä ja ryhtyneet kannattamaan sulkuun heitettyjä Toronton tiilenasettajia. Union virkailijat ovat jo jonkun aikaa olleet neuvotteluissa työsopimuksen uudistamiseksi, jonka voimassaolo päättyi jouluk. 31 pnä.

Työnantajat vastasivat työläisten kohtuullisiin esityksiin toimeenpanemalla sulun eri työmaissa työskenteleviä, n. 50 työläistä vastaan. Tämä kunnoton menettely on katkeroittanut työläisten mielen ja saanut heidät nousemaan yksimielisinä taisteluun työnantajia vastaan.

Muurarien ja kivenhakkaajain kansainvälisen union liike-edustaja Jenoves on selittänyt, että kontrahtoreita ei sallita käyttää union miehiä muissakaan työmaissa, joten työselkkaus tulee ulottamaan torontolaisten urakoitsijain kaikkiin työmaihin Canadassa ja Yhdysvalloissa. Selkkauksessa olevien työläisten lukumäärä nousee 150:een, ja kuuluvat he kaikki yllämainittuun unioon.

Kuoleman-auto nostettu

Lake Temiskamingiin hukkuneiden ruumiit saatu järvestä

COBALT, tammik. 9. — Eilen onnistuttiin nostamaan Lake Temiskamingistä uudenvuoden päivänä hukkuneiden ruumiit. Työn suorittivat Silver Centren kaivossektorista saapuneet miehet. Kun uponnut auto lepäsi noin 400 jalan syvyydessä, oli sen pinnalle nostaminen erittäin vaikea tehtävä. Työtä hidastutti kaapelin katkeaminen. Vasta sitten, kun saatiin paikalle toinen vahvempi kaapeli, voitiin auto nostaa jään reunalle.

Hukkuneet Alderique Rasciot, hänen vaimonsa ja kolme alle kuuden vuoden ikäistä lasta sekä perheen sukulainen Theodore Raciot löydettiin kaikki uponneesta autosta.

Tapahtumasta ei tulla pitämään mitään tarkempaa tutkintoa, sillä selville on käynyt että kysymyksessä on onnettomuus, josta ei voida syyttää ketään. Autoa ohjannut vanhempi Raciot oli sakeassa lumituiskussa ajanut tieltä sivuun ja auto meni sulaan asianomaisten ennakolta aavistamatta onnettomuutta.

Ottawa, tammik. 9. — Hallitus on tarkastanut japanilaista Iuwhi Ioakis, Vancouverista, koskevan jutun vaiheita, mutta jättänyt asian oikeuden antaman tuomion varaan. Syytetty tuomittiin erään naisen murhasta kuolemaan. Tuomio pannaan tänään täytäntöön Oakallan vankilassa.

Trailista kotoisin oleva Kenneth Bailey, joka niinikään on tuomittu murhasta, tulee hirtettäväksi samana päivänä.

LAKKOLIIKE LEVIÄÄ NOPEASTI SHANGHAISSA

Nankingin hallitus julistanut sotalain voimaan; poliisi hyökkää työväkeä vastaan

SHANGHAI, tammik. 7. — Työväen liikehtiminen yhä vain kasvaa Shanghaissa. Tämän johdosta on Nankingin taantumuksellinen hallitus julistanut sotalain voimaan. Useita aseellisia yhteenottoja on tapahtunut aseistettujen työläisten ja sotilaiden välillä. Poliisi pelkää vakavien vallankumousliikkeiden puhkeamista.

Lukuisat lakot kaupungissa ovat hälyyttäneet viimeisten kuukausien aikana Nahkingin hallitusta. Sotilaallisia voimia kaupungissa on vahvistettu. Ulkomaisilla alueilla rakennetaan barrikaadeja kaiken mahdollisen varalta.

Unioita sorretaan

KANTON. — Kuomintang-puolueen oikeistosiiven johtajan kenraali Li Chai-sumin päästyä valtaan Kantonissa, on hän ryhtynyt hajoittamaan työväen ammattiunioita. Postityöläisten union johtajat on vangittu.

Lähellä Kantonia olevalta Hainansaarelta saapuneet tiedot kertovat, että siellä on murhattu Neuvostoliiton kansalainen, nimeltä Pfaff. Hänet oli vangittu jouluk. 27 pnä ja ammuttu vähän sen jälkeen.

Tulvatilanne yhä vain jatkuu Englannissa

IHMISHENKIEN MENETYKSIEN MÄÄRÄÄ EI TIEDETÄ TARKKAAN. — MYRSKY RIEHUNUT 85-MAILIN NOPEUDELLA TUNNISSA

LONTOO, tammik. 8. — Eilen vallitsi ankara myrsky yli koko Brittein-saariston, liikkuen 85-mailin nopeudella tunnissa. Tämän johdosta kohosi nousuvesi harvinaisen korkealle ja koko Lontoon itäinen osa, Thames-joen rannalla joutui tulvaveden alle. Vieläpä Keski-Lontoossakin nousi vesi niin paljon, että se tulvi neljä jalkaa korkean rantavallin ylitse, joka on suojaamassa Victoria Embankmentia. Tämä poisto on nyt kokonaan veden vallassa.

Useissa tapauksissa vesi syöksyi niin nopeasti rakennuksien kellareihin ovista ja akkunoista, että ihmiset eivät ehtineet niistä pakoon, vaan tukehtuivat tulvivaan veteen. Vielä ei ole tietoja siitä kuinka suuri on ihmishenkien hukka tulvan johdosta, mutta se voinee nousta useisiin kymmeniin.

St. Lawrencen kanavoimishanke

Komitean lausunto annettanee tänään

OTTAWA, tammik. 9. — Yksityisten "intressien" sekaantuminen St. Lawrence-joen kanavoimishankkeeseen on vaikuttanut sen, että kansallisen neuvoa-antavan komitean lausunto asiasta on siirretty, eikä voida esittää ennen tiistaita.

Viimeisin ehdotus on, että vesireitin kehittämissuunnitelma jaettaisiin kahteen osaan, josta toinen osa eli, Canadan alueen sisällä oleva osa jätettäisiin yksityisen yritteliäisyyden varaan ja toisen osan toteuttaminen riippuvaksi Yhdysvaltain ja Ontarion välisten neuvottelujen tuloksista.

Jos tämä ehdotelma hyväksyttäisiin, ei St. Lawrence-joen liikennettä voitaisi suurestikaan parantaa, ja Ontarion sähkövoimain kehittäminen niinikään hidastuisi, jonka lisäksi laivaliikenne je sähkövoima Montrealin ja Morrisburgin välillä muodostuisi yksityisen keinottelun välineeksi.

Että se rahamieskopla, joka pyytää oikeutta kanavoida St. Lawrence-joki Montrealista Cornwalliin ja samassa yhteydessä monopolia hankkeen toteuttamisesta saataviin vesivoimiin, on tehnyt laskelman suurten voittojen ansaitsemista silmälläpitäen ilmenee siitä, että alemman kanavoimisjakson yhteydessä saatavasta 2,900,000 hevosvoimasta voidaan laskea tulevan vähintäin $15 hevosvoimaa kohti vuodessa, eli yht. $45,000,000, joka hyvin vastaisi kuoletuksia korkoja ja kustannuksia 900,000,000 dollaria nousevasta pääomasta, ja tuottaisi lisäksi monien miljoonien voiton mainitulle kapitalistiyhtymälle.

Saamme nähdä tuleeko hallitus jättämään tämän suuren yhteiskunnallisen rakennustyön yksityisten rahamiesten lypsylehmäksi? Vaikka sellaiseksipa se tulee kyllä muodostumaan, suorittivatpa yksityiset tahi hallitukset kysymyksessä olevan rakennustyön!

KUOLI SÄHKÖISKUUN

Pembroke, Ont., tammik. 8. — Charles Hout-niminen sähkötyömies sattui täkäläisellä sähkölaitoksella vahingossa koskemaan sähkölankaan, jossa oli 2,500 voltin virta. Kuolema seurasi heti. Vainajalta jäi vaimo ja neljä lasta.

Atlanta, Ga. — Ruth Elder, jonka Atlannin-lennosta pidettiin suurta meteliä hiljattain, on vangittu ja asetettu hänelle $500 takaus. Häntä syytetään huonosta elämästä erään pastori Shufor Jenkinsin kanssa, jota parhaillaan etsitään. Elder väittää kysymyksessä olevan entisen miehensä salajuoni.

Kumousliike uhkaa puhjeta Syyriassa Ranskaa vastaan

IMPERIALISTIT MURHAAVAT AASIAN ALKUASUKKAITA

KAIRO, Egypti. — Entinen Drusekapinan johtaja, Solton-el-Atrache varustautuu uuteen kapinaan ranskalaisia vastaan. Solton arvellaan parhaillaan olevan Irakissa.

Siitä huolimatta että muodollinen "rauha" on vallitsemassa nykyään Syyriassa, niin kuitenkin Druse-kapinan johtajia on jatkuvasti teloitettu ja vangittu.

Viimeiseksi saapuneiden tietojen mukaan on myöskin lukuisia Syyrian kansallisen liikkeen johtajia teloitettu.

Osuustoiminnallinen karjakauppa

United Farmers puuhaa neuvottelukokousta asiasta

TORONTO. — United Farmers Co-operative Company, erikoinen farmarien tuotteiden osuustoiminnallinen myyntijärjestö on suunnitellut erikoisen elävän karjan, sikojen y. m. myyntikeskuksen järjestämistä. Tällainen osuustoiminnallinen hanke on ollut jo kokeilun alaisena, ja tuottanut suotuisia tuloksia. Tehdäkseen tämän uuden myyntitavan yleisemmin tunnetuksi Ontarion farmareiden keskuudessa, on liike päättänyt järjestää kokouksia Dufferinissä, Greyssä ja Simcoessa. Lisäksi tulee se järjestämään Torontoon edustajakokouksen samassa tarkoituksessa kuluvan tammik. 24 p:ksi. Tähän kokoukseen kehoittaa liike kaikkien Ontarion kuntien farmareita valitsemaan edustajia.

Osuustoimintaliike edistyy Yhdysvalloissa

Keskusosuuskunnan asettama päämäärä saavutettu v. 1927

Superior, Wis. — Voimakkaan kasvun merkeissä jatkui Keskusosuuskunnan toiminta juuri päättyneenä vuotenakin, sillä joulukuun viimeiseen päivään mennessä oli myyntien yhteismäärä $1,252,004.95 Tammikuun alusta marraskuun loppuun eli 11 kuukauden aikana olivat myynnit $1,150,055.02 ja vuoden viimeisenä kuukautena $101,949.93.

Edellisenä vuonna oli päämääränä miljoonan dollarin myynnit, ja se saavutettiin.

Nyt alkaneelle vuodelle on päämääräksi asetettu taas neljännesmiljoonan lisäys ja edelleenkin Keskusosuuskuntaan kuuluvien ja sitä rakentavien osuusliikkeiden yhteisten ponnistuksien ja toiminnan edistymisen kautta voimmekin hyvällä syyllä, uskoa, että myynnit vuoden 1928 aikana tulevat kohoamaan tuohon $1,500,000:in päämäärään.

— Työm.

VAPAUS Canadan suomalaisten työläisten ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., [illegible]

TOIMITTAJAT: A. G. HILL, T. H. CARLSON, B. A. TENHUNEN, R. PERKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

TILAUSHINNAT: [illegible]

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA: [illegible]

[illegible] J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Froodin kaivos-«onnettomuudet»

International Nickel-yhtiön Froodkaivoksen nostoaukon kaivauksella tapahtuneita kahta toinen toistaan läheltä seurannutta kamalaa onnettomuutta, joitten uhriksi joutui neljä suomalaista ja kaksi englanninkielistä kaivostyöläistä, voitanee pitää työnnopeuden mitä häikäilemättömimmän kohottamisyrityksen seurauksena.

Viime lauantain, t.k. 7 päivän aamuna, kun yövuorolla työskentelevät miehet porauksen jälkeen olivat suorittaneet ampumisen, laskettiin heidät heti pohjaan savun sekaan suorittamaan irrotetun kiven poistamista. Pohjassa oli miesten sinne laskeutuessa savua niin paksusti, etteivät vierekkäin työskentelevät miehet voineet nähdä toisiaan. Mitä mahdollisesti oli miesten yläpuolella seinissä ja suojusparrujen päällä, sitä ei pohjaan mennessä tarkastettu. Miehet olivat suorittaneet huomattavan osan irrotetun kiven poistamisesta ja aika alkoi olla jo lähellä työvuoron vaihdosta, kun seinästä kaatui suurempi määrä löyhtynyttä kiveä, ruhjoen pahoin neljä suomalaista kaivostyöläistä. Samanlainen onnettomuus tapahtui seuraavana yönä, saman työvuoron miesten juuri ehdittyä laskeutua pohjaan. Tämän onnettomuuden uhriksi joutui kaksi englanninkielistä kaivostyöläistä. Tätä kirjottaessa ovat kaikki nämä kuusi kaivoskapitalistien saaliinhimon uhria hengissä, mutta usean heistä henkiinjääminen lienee kyseenalaista. Kuitenkin on selvää, että he joutuvat kärsimään mitä kauheimpia tuskia, vaikkapa jonkinlaiseen parantumiseen olisikin mahdollisuutta.

Ovatko kaivostyöläiset pakotetut ijankaiken kärsimään kaiken sen, mitä kaivoskapitalistit riistonhimossaan näkevät hyväkseen heidän kärsittäväkseen asettaa? Tuntevatko kaivostyöläiset joukkovoimansa?

Tämänlaiset tapahtumat eivät ole sattumia, vaan johtuvat ne rikollisesta huolimattomuudesta työnjohdossa. Ensimäisen onnettomuuden jälkeen kaivokseen laskeutuneiden miesten kertoman mukaan oli ampumisen johdosta sinkoilleita suuria kiviä aina neljännellä suojusparrulla saakka, miesten yläpuolella, jotka kivet kuitenkin määrättiin puhdistamaan pois ennen kuin valtion kaivostarkastaja ehti paikalle. Canadan jokaisessa maakunnassa on kaivoslait ja kaivoksien tarkastajat (niissäkin maakunnissa, joissa ei ole huomattavammin kehitettyä kaivosteollisuutta), mutta kuka valvoo lakien ja tarkastuksen käytäntöönpanoa, kun työläisillä ei ole järjestöjä sitä tekemässä?

Niissä kaivoksissa, joissa järjestyneet työläiset työskentelevät on työläisillä kaivoskomiteat, jotka huolehtivat turvallisuudesta. Nämä komiteat ovat oikeutettuja tutkimaan maakunnan kaivostarkastajan kaivokseen milloin hyvänsä näkevät sen tarpeelliseksi ja tarkastajan on toteltava heitä. Jos huolimattomuutta näillä kaivoksilla on huomattavissa, johtuu se vain siitä syystä, että työläiset eivät kyllin voimakkaasti käytä käsissään olevaa asetta. International Nickel-yhtiön työläisillä ei ole vielä tuota asetta käytettävissään. Olisi siis jo verrattain tärkeää tämän ympäristön kaivostyöläisille yleensä, alkaa oikein tosissaan pohtia järjestämiskysymystä.

Toisen onnettomuustapahtuman jälkeen olivat miehet kyllä olleet vastahakoisia laskeutumaan kaivosaukkoon, mutta mahdotonta oli tuoda tuo vastahakoisuus ilmi yhtiön työnjohtajille, kun joukko oli järjestymätöntä ja sen vuoksi ilman johtoa. Canadassa ovat kaivoslait vuosi vuodelta kiristyneet, sikäli kuin ne tulevat kysymykseen paperilla, mutta niiden käytäntöönpano on vuosi vuodelta löyhtynyt senvuoksi, että kaivosmiehillä ei ole ollut järjestöjä, jotka olisivat valvoneet lakien käytännössä toteuttamista. Maakunnan yli-kaivostarkastaja on pääasiassa itse kaivoskaikä. Hän on rajattomalla vallalla määräävä henkilö kaivoksien turvallisuuteen nähden. Hänen ja apulaistensa ohjauksen alaisena tapahtuu maakunnan kaivoslain laadinta. He kyllä pitävät huolen siitä, että lait sisältävät näennäisesti jyrkkiä turvallisuusmääräyksiä, mutta niitten käytäntöönpano on toinen juttu. Niinpä noita määräyksiä usein koetetaan sovelluttaa työläisiin ja jätetään työnjohtajat rauhaan.

Ottakaamme nämä tapahtumat vakavana varotuksena järjestymisen tarpeellisuudesta. Meillä on länsi-Canadassa kaivostyöläisten järjestö, johon kuuluu tänä päivänä yli 6,000 kaivosmiestä. Se on vasta alku koko maata käsittävälle kaivostyöläisten järjestölle, mutta se on valmis tukemaan meitä järjestäytymisessä, jos me vain teemme aloitteen. Nämä tapahtumat eivät ole ainoa syy järjestymisemme tarpeellisuuteen. Meidän työntehoamme koetetaan jokainen päivä kiihottaa korkeammalle palkkio- (bonus-) järjestelmän ja monien muiden keinojen avulla ja onpa työtehoa saatukin kohoamaan sellaiseksi, että ainoastaan parhaassa iässä olevat voimakkaimmat miehet sen pystyvät suorittamaan.

Mikä tulee meidän eteemme, kun tulemme vanhoiksi? Kerjuuko vai nälkäkuolema?

Meidän ei tarvitse tulla vanhoiksi, kun kaivosyhtiöt ovat valmiit heittämään meidät tunkiolle. Nykyään ei enää neljäkymmentä vuotta täyttänyt mies saa kaivoksessa työtä. Kukaan ei ole heidän elämästään vastuussa, ei yhtiö eikä valtio.

Useita kaivosmiehiä kuolee keuhkotautiin (silicosis) ennen kuin saavuttavat yllämainitun ikärajan. Toiset sairastavat mainittua tautia vuosikausia työkykenemättöminä. Hallitukset suunnittelevat vanhuudenelälakia, jonka mukaan eläkettä maksettaisiin seitsemästäkymmenestä vuodesta ylöspäin. Elämmekö me nuorempien päiviemme ansioilla tuon kolmenkymmenen vuoden välijan? Nähtävästi ei moni meistä saavuta eläkeikärajaa.

Tilanne on huutavan kurja. Haluammeko me tehdä mitään sen korjaamiseksi, vai aiommeko suostua sortoa? Olemmeko me valmiit vastaamaan tähän kysymykseen?

KAIVOSMIES.

Rivimies

On tuolla joukon jatkona
mies selväkatseinen
kuin puuna puitten joukossa,
ma muuta tiedä en.
Ei pyri penkkiin perimpään,
ei tiedä moni nimeään,
on hyvä vaan kun itse ties,
hän nääl on — rivimies.

Ei rimpuile hän kunniaan,
kuin turhuutta se aivan ois,
mut tekee mitä vaaditaan
ja siit on oksat pois, —
jos seisoo oven vahtina
tai haalituudan varressa, —
pystyisi suurempaan kenties,
vaan — hän on rivimies.

Ja kunnon rivimies hän on,
sellaista juuri tarvitaan,
kun niistä pantu kokohon
on meidän joukko vaan,
niin tulkoon "tupen rapinä",
ne rivit eivät horjahda,
ne eivät petä, eivät jää,
vaan — eespäin rynnistää.

ANTROPIINI.

Järjestön asiat

SUOMALAISEN JÄRJESTÖN OSASTOILLE

VAPAUDEN LAAJENTAMINEN, UUDEN KONEISTON HANKINTA, TALON HANKINTA Ja KOTIPAIKKA

Hyvät toverit!

Puoli vuotta sitten pidetyssä edustajakokouksessa käsiteltäessä Vapauden laajentamista, ei voitu vielä olettaa että eteenpäinmeno voi tuoda uuden laajentamisaskeleen ratkaisevasti näin pian, sillä yleensä on tultu huomaamaan ettei lehtemme tilaajamäärä nouse yli toiveitten. Laajentamisen yhteydessä noudatettiin entistä varovaisuutta. Nyt suoritettu ryntäys kuitenkin osoitti, että asetetut ehdot tilaajamäärään nähden ylitettiin parilla sadalla ryntäysajan umpeen kuluessa ja sittemmin on tilaajamäärä kohonnut vielä huomattavasti. On päästy jo lähelle toista laajentamisen askelta, joka katsottiin käyvän mahdolliseksi, jos lehdelle saadaan toinen viisisataa tilaajia ensimäisen lisäksi. Samalla kun tilaajamäärän kohoaminen lähentää päivälehdeksi pyrkimyksen toteuttamista, niin on siihen nyt jo kannustamassa eräitä muitakin liikkeen työvoiman y.m. järjestelyssä esille tulevia tekijöitä: (1) Lehden ulosantaminen viisikin kertaa viikossa käy erittäin vaivalloiseksi nykyisellä koneistolla, varsinkin jos silloin tällöin haluttaisiin julkaista useampi sivuisena, ilmoituksien kasaantuessa y.m. Painon hitaus vaikuttaa tähän. Uuden koneen hankkimisella voidaan tämä tietenkin korjata. (2) Nyt jo viisipäiväisenä tulee yhä välttämättömämmäksi viidennen toimittajan hankkiminen, jotavastoin täten lisätyllä toimitusvoimalla voitaisiin saada ulos kuusikin kertaa viikossa ilmestyvä lehti. (3) Sama pitää paikkansa painon työvoimaankin nähden, jossa toistaiseksi on työssä mies, jota tarvitaan ja ei tarvita, s.o. ei voida jatkuvasti tulla toimeen ilman.

Näin tulee itsestään selväksi, että edellämainitut työvoiman lisäykset painoon ja toimitukseen tehtäessä, voitaisiin jo saada ulos kuusikin kertaa viikossa ilmestyvä lehti, kunhan painokone uusittaisiin. Päivälehdeksi laajentamista ja samanaikaisesti painokoneen hankkimista ei voida käytännöllisesti mitenkään välttää.

Kun täten uuden koneiston hankintaa joudutaan vakavasti harkitsemaan, niin tulee eteen nykyisen huoneuston suppeat tilat ja mahdottomuus sovittaa kelvollisia koneita ja saada tilaa liikkeen toimitsijoille, ilman ettei Liberty Hall-yhtiöltä otetta melkein kokonaan nykyistä haalirakennusta. Tästä aiheutuu ainakin Liberty Hall-yhtiölle uuden kerroksen lisääminen osaston toimintaa varten, josta seurauksena olisi huomattavat rakennuskulut heille. Vapaudelle otettu lisähuoneusto luonnollisesti kohottaisi vuokraakin huomattavasti. Vuokra, vaikkapa onkin ollut hyvin kohtuullinen nykyisessä paikassa (vain hiukan yli tuhannen dollarin vuodessa), kuitenkin jatkuvana merkitsee melko paljon vuosien varrella. Kaiken tämän lisäksi on ollut erittäin vaikeata nykyisessä huoneustossa saada läheskään koneiston ja omaisuuden arvoa vastaavaa palovakuutusta, joka ei tulisi korjaantumaan vaikkapa entisessä paikassa saataisiinkin enemmän tilaa.

Johonkin toiseen vuokrahuoneistoon muuttamisessa jäisi monet yllämainituista epäkohdista korjaamatta ja vuokran maksaminen tulisi suorittaa yhä säännöllisemmin. Toiselta puolen Vapaudella on nyt varoja jonkun verran ja näin ollen on edullisempi hankkia käytännöllinen ja tarpeenvaatima huoneisto. Täten vuokra voidaan sijoittaa omaan taloon; omaisuus saada kunnolliseen vakuutukseen; hankkia tarkoituksen mukainen koneisto, jne. Kun Vapaudella on riittävästi rahaa oman talon saamiseen ja koneiston uudistamiseen, sekä jää vielä hiukan laajentamisen mahdollisten alkuvaikeuksienkin varalta, niin katsoo toimeenpaneva komitea, että nyt lähestyy hetki näitten askelten ratkaisevalle toteuttamiselle.

MIHIN "VAPAUS" SIJOITETAAN PYSYVÄISESTI?

Talon hankkiminen Vapaudelle merkitsee, että se on saanut pysyväisen kotipaikan. Vaikka usein ennenkin on keskusteltu Vapauden kotipaikan suhteen, niin vasta nyt tulee ensikerran ratkaistavaksi kysymys pysyväisen kotipaikan määrittelystä, koska talon hankkimisen jälkeen ei voida enää muuttaa milloin halutaan. On siis selvää, että nyt on vielä kerran perinpohjin keskusteltava ja päätettävä, ottamalla huomioon kaikki nyt ja tulevaisuuteen katsoen vaikuttavat tekijät. Tp. komitea haluaa erikoisesti painostaa vain eräitä tärkeimpiä keskusteltaessa huomioon otettavia seikkoja, seuraavasti:

1. Lehden uutiset ja sisältö.

On harkittava Vapauden sijoittamista päivälehtenä ja uutislehtenä joka seikan on saanut jäädä toistaiseksi aikaisemmissa keskusteluissa, koska lehti ilmestyi harvemmin. Nyt kuitenkin on tärkeintä käsitellä sitä kannalta, että lehti saadaan suomalaisen väestön keskuudessa leviämään mahdollisimman tyydyttävästi yli maan suomalaisen väestön keskuudessa. Sudburyssa nykyisellään ollen joutuu se olemaan vuorokauden jälessä, koska suurimmat ja tärkeimmät uutislähteet ovat monta kertaa päivässä ilmestyvät Toronton, Montrealin ja Ottawan aamu-, päivä- ja iltalehdet. Port Arthur on samassa asemassa kuin Sudburykin. Tietysti voitaisiin jonkunverran korjata järjestämällä säännöllinen sähkösanomayhteys itselleen Vapaudelle ja täten saada päivittäinen annos tuoreita uutisia. Tämä kuitenkin tulisi merkitsemään ainakin pari tuhatta dollaria vuodessa, olipa sitten Port Arthurissa tai Sudburyssa, ja vielä sittenkin oltaisiin suurelta osalta jälempänä kuin esim. Torontossa kaikkien uutislähteiden ääressä ollen. Torontossa ilmestyvänä, tulisi lehti todellisuudessa vuorokautta tuoreempana ja sähkösanomayhteyden aiheuttamat erikoiskustannukset voitaisiin käyttää johonkin muuhun lehden sisällön parantamisessa. Torontossa olisi asema edullisempi työväen sanomalehden kotipaikkana vielä siitäkin syystä, että Torontossa sijaitsee huomattujen työväenjärjestöjen keskukset ja voimakkain järjestöllinen toiminta, samoin järjestö- ja puoluekeskukset. Kiinteä yhteys niihin merkitsee paljon. Toimitus voi seurata kaikkia tärkeimpiä kokouksia, yleisiä konferensseja ja konventsioneja, sekä kirjoittaa niistä elävästi, jotavastoin Sudburyssa ja Port Arthurissa ollen täytyy turvautua pikaisempien uutisten saamiseen porvarilehtien vääristelyjen ja monasti aivan harhaanjohtavien tietojen pohjalla.

2. Lehden joutuminen lukijoille

Edelläolevassa on jo käynyt selväksi että yleensä uutisiin nähden on lehti edullisemmassa asemassa Torontossa, eli on vuorokauden edellä Port Arthurista ja Sudburysta. Mitä tämä vaikuttaisi lehden lukijoille joutumiseen? (1) Sudburyn alueella saisivat yleensä tuoreempana kuin nyt. Sudburyssa olisi samat uutiset jo aamulla, mitkä nyt saapuvat ja voidaan julkaista lehdessä vasta puolenpäivän jälkeen. Ulkopuolella Sudburyn saisivat samat uutiset jo osittain edellisenä päivänä, mutta viimeistään samoin kuin nytkin. (2) Pohjois-Ontarioon saisivat lehden samassa junassa kuin nytkin, mutta olisi se vuorokautta tuoreempi uutisiin nähden. (3) Port Arthuriin ja yleensä lännelle päin saisivat samoissa junissa kuin nytkin, paitsi uutisiin ja yleensä sisältöön nähden olisi vuorokautta tuoreempi. (4) Etelä-Ontario ja Quebec pääsisi kaksi vuorokautta edelle. Tilaajat ja lukijat siis yleensä hyötyisivät jokaisessa Canadan kolkassa lehden siirtyessä Torontoon.

3. Suomalaisen asutuksen keskusta hakemassa

Vielä muutama vuosi sitten voitiin pitää suomalaisen asutuksen tärkeimpänä keskuksena Port Arthuria ja olikin vuosien tunnuksena pyrkimys päästä sinnepäin. Canadan teollisuuden kehityksen raivaustyö kulkee huimaavaa vauhtia eteenpäin idässä ja viimeisten vuosien ajalla on suomalainen asutus lisääntynyt huomattavammin juuri idässä; pohjois-, keski- ja etelä-Ontariossa ja Quebecissa. Voidaan aivan empimättä sanoa että yli viisitoista tuhatta suomalaista on asettunut itään viimeisten viiden vuoden ajalla. Tästä siis johtuu, että pohjois-, keski- ja etelä-Ontarion ja Quebecin asutus, noin 25,000 suomalaisia on asetettava lännen 8—9,000 vastaan (Siihen luettuna Port Arthurin ympäristökin). Näin on käynyt itsestään selväksi, että suomalaisen asutuksen keskuksena on Sudburykin jo epäämättömästi voittanut Port Arthurin, ja nyt vuorostaan edellämainitut tekijät yhteenlaskettuna asettavat Toronton paremmalle puolelle.

Täten yleiseltä kannalta perusteltuamme joudumme ratkaisemaan liikkeen tulojen ja menojen tärkeimpiä kohtia verraten toisiinsa kuhunkin paikkaan nähden:

1. Ilmoitukset ovat tilaustulojen jälkeen tärkein tulolähde. Kuitenkin on tässä suhteessa yleensä oltu sillä kannalla että lehteen ei sovi hankkia liikaa ilmoituksia. Näin ollen ei vielä todellisuudessa tiedetä mikä ilmoituksien määrä voidaan saada kussakin paikassa. Sudburyssa saadaan huomattavasti paikallisesti ilmoituksia, samoin saataisiin Port Arthurissa ja myöskin Torontossa enemmän silloin kuin lehti on paikallinen, ehkä kummassakin viimemainitussa on asema edullisempi kuin Sudburyssa. Mutta jos lehti siirtyy pois Sudburysta, niin määräävimmät ilmoitukset saataisiin jokatapauksessa, sillä missäpä ilmoittaisivat elleivät ainoassa Canadan suomalaisessa työväenlehdessä.

2. Painotöille ei ole liikkeen taholta voitu antaa vielä minkäänlaista huomiota, lukuunottamatta silloin tällöin tapahtuvia pienempiä järjestömme sisäisiä painotöitä, sekä viime aikoina hankittuja muutamia ulkopuolisia tilauksia. Järjestyneen työväenliikkeen töitä voitaisiin Torontossa saada huomattavasti, ehkä enemmän kuin voitaisiin tehdä. Sitten puoluelehdille painon hankinta voitaisiin sivuuttaa ja täten saisi liikkeemme sivutöitä riittävästi. Tässä suhteessa ei siis mikään muu paikkakunta ole verrattavissa Torontoon. Ulkoa tulevat painotyöt voidaan tehdä yhtä varmasti olipa liike missä tahansa.

3. Kirjakauppa ja välitysliike ei tulisi kärsimään Sudburyn ympäristöön nähden lehden pois muuttumisen seurauksena, sillä itsestään lankeaisi että Sudburyyn järjestettäisiin Vapaudelle haaraliike, joka valvoisi yleensä liikkeen keskittämisestä. Nyt on Torontossa jo lähes kolmeen tuhanteen suomalaisia ja sellaisenaan alkaa käydä välttämättömäksi haaraliikkeen järjestäminen Torontoon. Haaraliikkeen sijoittaminen tulisi siis riippumaan siitä mihin pääliike sijoitetaan.

Menopuolta tarkastettaessa voidaan huomata, että sanomalehtipaperi ei tulisi Torontossa kalliimmaksi, mutta kylläkin jonkunverran halvemmaksi. Sama pitää paikkansa yleensä rihkamaan nähden, sillä suurin osa tilataan nytkin Torontosta. Sähkö, voima, valo ja vesi olisi varmasti halvempaa Torontossa, koska nämä laitokset ovat lujasti keskitettyjä kunnallisia yrityksiä. Verotus olisi halvempaa, ja vakuutusehdot edullisemmat.

Torontoon muuttaminen merkitseisi Vapauden painon työläisille liittymistä unioon ja liikkeen muuttamista union liikkeeksi, jota se ei Sudburyssa ole voinut olla. Tästä aiheutuu kylläkin painon puolella palkkain kohoaminen verrattuna nykyisiin palkkoihin. Sudburyssa nim. maksetaan painon johtajalle $40.00 viikossa ja apulaisille huomattavasti vähemmän. Torontossa tarvitaan unioitten vaatimuksena erikseen painon ja latomon johtaja, sekä on painajain palkka $36.00 viikolta, saaden tämä pitää oppilaan apulaisena, jonka palkkaa ei määritellä. Latojan palkkataksa on $42.00 viikossa ja samoin voi hänellä olla apulainen. Samalla kun tulee union työ määrääväksi niin täytyy myöskin postitus suorittaa union työllä, mutta se vaatii vain suhteellisen tuntimäärän päivittäin. Näistä seikoista aiheutuu nyt aluksi palkoissa lisäystä, joka ehkä voi kohota melkein niin korkeaksi kuin erikoisen sähkösanomayhteyden järjestäminen Sudburyyn, josta alussa mainittiin. Liikkeen työläisten työpäivä on nytkin jo 44 tuntinen, joten mitään muutosta ei tule siinä. Sudburyssakin jo kerran keskusteltiin union perustamisesta ja ennemmin tai myöhemmin voidaan ryhtyä vetämään esille uudelleen. Tämän kysymyksen ratkaisua ei siis voida paeta, eikä ole tarkoituksenakaan.

Vielä voimme lausua, että talon hankintakustannukset tulee kaikissa kohoamaan suunnilleen samaan. Uuden koneiston asettaminen tulee Torontossa helpommaksi ja ehkäpä hiukan halvemmaksikin. Liikkeen muuttaminen jo aikaisemmin laskettiin kohoavan ainakin tuhanteen dollariin Port Arthuriin, jotavastoin Torontoon tulisi se olemaan hiukan alhaisempi.

Eräiltä osastoilta on jo ehtinyt tulemaan tiedusteluja Vapauden talonpaikan Sudburysta ostoon nähden. Olemme heille selostaneet ja tässä voimme yleisesti mainita, että maa saatiin Sudburyssa vallitseviin hintoihin nähden edullisilla ehdoilla ja sentähden katsottiin välttämättömäksi olla varustautunut kaiken varalta. Kotipaikan muuttuessa on helppo ratkaisu sen myyminen, jossa ei tarvitse pelätä aineellista häviötä.

Edellä on yleispiirteissään osoitettu, että lehden yhä laajentaminen on johdonmukainen tulos viime kesänä pidetyn edustajakokouksen ottamista askeleista ja siitä seuranneesta tilaajamäärän noususta, johon yhdistyy jo tilaajamäärän nousun pakoittamana uuden koneiston hankkiminen jo nykyisellään ollen, kuten edustajakokouksen päätökset edellyttää. Näiden seikkain harkinta ajaa välttämättömyydellä Vapaudelle talon hankintaan, josta vuorostaan aiheutuu tämän lehden kotipaikkaa koskevan kysymyksen jäsenistön ratkaistavaksi esittäminen.

Toimeenpaneva komitea kehoittaa kaikkia osastoja ottamaan esille asian käsittelyn heti seuraavassa kokouksessa. Lehti avataan asian julkiselle keskustelulle avoimeksi helmikuun 1 päivästä — maaliskuun 1 päivään. Osastoille lähetetään äänestyslippu, joka on palautettava maaliskuun 10 päivään mennessä. Äänestäminen suoritetaan osaston kokouksessa ja merkitään ensitilalle äänimäärä (myöten tai vastaan) sen paikkakunnan kohdalle minkä osasto asettaa ensitilalle, sitten äänestetään toiselle tilalle sen paikkakunnan puolesta, joka hyväksytään ellei ensitilalle äänestys tulisi saamaan yleistä järjestön kannatusta. Näin saavat kaikki olla päättämässä jokaiseen paikkakuntaan nähden.

Lopuksi haluaa tp. komitea huomauttaa, että tietääksemme ei ole Torontoon muuttamista käsitelty missään Toronton paikallisessa kokouksessa, eikä tässä kirjeessä ilmenevä Torontoon päin kallistuminen johdu paikallisista vaikutteista, painostuksesta, tai harrastuksesta, mutta eri paikkoja verratessa puhtaasti kylmien tosiasiain kannalta katsoen johtaa siihen. Jos voidaan keskustelun yhteydessä osoittaa vielä jotakin toisiin paikkakuntiin nähden, mitä emme mahdollisesti ole ottaneet huomioon, niin voidaan kussakin osastossa asiaa käsitellessä punnita niitä. Pääasia vain on muistaa, että liike on yhteinen liikkeemme ja sen rakentaminen on tapahtunut yhteisesti koko Järjestömme voimilla. Kun tästä keskustelusta selviydytään, niin pyrittäköön yhteisvoimin sopeutuman päätökseen, olkoon se lopullisesti mikä tahansa.

Toverillisesti,
Can. Suom. Järjestön tp. komitean puolesta,
A. T. HILL, sihteeri

Osuustoiminta

Maailman voimakkain osuustoimintaliike

Neuvostoliiton osuustoimintaliike on maailman voimakkain. Ja Neuvostoliitto tosiasiallisesti on ainoa maa, missä osuustoimintaliikkeellä on vapaat kädet auttaa uuden yhteiskunnan rakentamista. Venäjän vallankumous teki tämän mahdolliseksi.

Kymmenen vuotta työläisten ja talonpoikain valtaa! Historiallisesti tämä on sangen lyhyt aika. Kuitenkin paljon on jo saavutettu, vaikka suuri osa tuosta ajasta oli käytettävä taisteluun ulkomaisia kapitalistivaltoja vastaan, jotka koettivat kukistaa työläisten vallan.

Tässä on muutamia saavutuksia, jotka on lueteltu Neuvostoliiton edistystä koskevassa raportissa, minkä Washingtonissa oleva Neuvostoliiton tietotoimisto on julkaissut:

"Viimeisten viiden vuoden aikana on teollisuuden tuotanto lisääntynyt viisikertaisesti, tuottavaisuus jokaista työläistä kohti on enemmän kuin kaksinkertaistunut, ja työläisten lukumäärä suuremmissa teollisuuksissa puolella lisääntynyt.

Teollisuuden tuotanto on ollut korkeammalla tasolla, kuin sodan edellä, v. 1926 syksystä lähtien, ja viimeisinä kahtena vuotena on maanviljelyksen tuotto ollut yhtä suuri kuin sodan edellä vastaavilla alueilla. Metalliteollisuus ja kaivanteollisuus ovat ainoat, jotka eivät ole jaksaneet kohota sodan edellisen ajan tasolle.

Kuluvan hallintovuoden aikana, joka alkoi lokak. 1 p:nä tulee $609,754,840 käytettäväksi pääoman parannuksiin teollisuuksissa; yli neljäsosa siitä uusiin tehtaisiin. Rahat on saatu pääasiallisesti ylijäämistä ja arvonalennuslaskelmista. ja arvonalennuslaskelmista.

Teollisuuden tuotanto lisääntyi 18 prosentilla viime hallintovuonna.

Neuvostoliitto korjasi tänä syksynä kolmannen onnistuneen satonsa. Noin 35,000 traktoria otti osaa sadonkorjuuseen, verrattuna 500 v. 1913.

Osuustoimintaliikkeet ovat kasvaneet tavattomasti. Kuluttajain osuusliikkeillä on 12,000,000 jäsenmäärä, ja on niillä yli 60,000 kauppaa. Farmarien osuusliikkeillä on jäseniä 7,500,000.

Viime vuonna oli osuusliikkeiden käsissä 44 prosenttia kotimaisesta kaupasta ja yli 10 pros. ulkomaan kaupasta.

Ulkomainen kauppa lisääntyi $199,000,000:sta v. 1922—23 noin $800,000,000:aan viime hallintovuonna, edellisen balanssin noustessa $30,000,000:iin. Ennen sotaa oli Tsaari-Venäjän ulkomainen kauppavaihto $1,490,500,000.

Tsaari-Venäjällä jokaista viittä henkilöä kohti oli neljä lukutaidotonta. Lukutaidottomuus on nyt saatu vähentymään 18 prosenttiin miesten ja 53 prosenttiin naisten keskuudessa.

Viimeisen väenlaskun mukaan viime keväällä oli Neuvostoliiton asukasluku 146,304,931, ollen lisääntynyt 15,000,000 viimeisten kuuden vuoden aikana. Väestön siirtymistä kaupunkeihin on ollut huomattavissa."

Superior, Wis., sijaitsevan Co-operative Central Exchangen (keskusosuusliikkeen) äänenkannattaja "Co-operative Pyramid Builder" huomauttaa ylläkerrotun johdosta, että osuustoimintaliike kapitalistisissa maissa on sangen rajoitettu. Niissä asettaa kapitalistinen järjestelmä esteitä liikkeen kehitykselle. Vasta silloin kun työläiset ja farmarit tulevat vallanpitäjiksi, voidaan alottaa uuden järjestelmän rakentaminen. Silloin osuustoimintaliikkeellä on tärkeä merkitys. Me näemme tämän suuren historiallisen tapahtuman Neuvostoliitossa.

Neuvostohallitus tekee voitavansa auttaakseen ja rohkaistakseen osuustoimintaliikettä. Valtion ja osuustoimintaliikkeen suhteet ovat siellä kokonaan toisenlaiset kuin muissa maissa. Kaikkialla muualla valtio on hallitsevan kapitalistiluokan käsissä oleva koneisto. Neuvostoliitossa vallankumous asetti valtion työväenluokan käsiin. Siitä seurasi, että valtio ja osuustoimintaliike on saman aineksen kontrollin alaisena, työläisten ja talonpoikain käsissä.

Ammatillinen liike

Eri maiden lakot ja työnsulut

Canadan hallituksen työviraston julkaisemassa Labour Gazetessa annetaan seuraavia numero-tietoja eri maiden lakoista ja työnsuluista, lehden joulukuun numerossa.

ENGLANNISSA oli lokak. aikana yhteensä 43 työtaistelua, joihin osallistui 10,500 työläistä. Menetettyjä työpäivä oli yhteensä 40,000. Tämä on tosin vähäinen määrä suureen teollisuusmaahan katsoen. Mutta selityksen työtaisteluiden pienuudelle antaa se, että Englannissa vallitsee ankara työttömyys, jolloin työläiset eivät ole erittäin voimakkaita työtaisteluja käymään.

YHDYSVALLOISSA ilmoitetaan olleen syysk. aikana 83 työtaistelua, joihin osallistui 197,101 työläistä. Kuukauden aikana menetettyjen työpäivien lukumäärä teki 4,959,509. Tämä oli kaikkein suurin työpäivien menetys, mitä missään maassa on viimeisten kuukausien aikana tapahtunut. — Hiililakot ovat olleet suurimpia muiden teollisuusalojen taisteluihin verrattuna.

BELGIASSA oli syyskuun aikana 31 työtaistelua; niissä mukana 8,505 työläistä, menetetty aika ollen 124,545 työpäivää

TANSKASSA ilmoitetaan olleen koko vuonna 1926 ainoastaan 32 työtaistelua, mukana 1,050 työläistä ja menetetty aika 23,000 työpäivää.

SUOMESSA oli syyskuun aikana 16 eri työtaistelua, käsittäen 95 eri työpaikkaa, joissa oli 10,570 työläistä; menetetty työaika tehden noin 300,000 työpäivää.

SAKSASSA oli vuoden 1927 toisen vuosineljänneksen aikana yhteensä 246 lakkoa ja 28 työnsulkua, jotka käsittivät 4,431 työpaikkaa. Mukana olleiden työläisten lukumäärä oli 95,870. Menetetty työaika teki yhteensä 1,085,816 työpäivää.

Työläisten voitolla päättyneisiin taisteluihin osallistui 45,671 työläistä; 38,216 joutui tekemään kompromissin ja 10,415 työläistä kärsi tappion. Siis työläisten kokonaistai osittaisvoitot käsittivät lakkoihin ja sulkuihin osallistuneista työläisistä noin 85 prosenttia.

PUOLASSA oli v. 1927 ensimmäisellä neljänneksellä 121 työtaistelua, käsittäen 1,392 työpaikkaa ja 144,536 työläistä. Tänä aikana menetettiin 1,186,312 työpäivää.

RUOTSISSA oli v. 1926 kaikkiaan 206 työtaistelua, joista 191 lakkoa. Taisteluihin osallistui 504 työnvoimanostajaa ja 52,891 työläistä. Menetetty työaika teki yht. 1,711,200 työpäivää. Käydyistä taisteluista ratkesi 32 kapitalistien eduksi; työläiset voittivat 35 taistelua ja loput päätyi kompromissiin.

CANADASSA oli viime marraskuun aikana kaikkiaan 16 työtaistelua, joissa menetetty työaika teki 11,718; sensijaan lokakuussa oli 21 työtaistelua, ollen työpäivien menetys niissä 46,844.

Näitä numerotietoja toisiinsa vertaamalla voidaan saada osittaisia kuvauksia siitä, miten kärjistynyt luokkataistelutilanne eri maissa vallitsee. Varsinkin työväen puhujien ja erilaisten järjestöjen toimitsijain on syytä tutkia näiden paljon puhuvien numerojen sisältöä.

Toronton uutisia

KUNNALLISVAALEISTA

Kaupunkimme kunnallisvaalit ovat olleet ja menneet. Majurin vaihdos tapahtui, sekä myös vaihtui muutamia muita valtuuston jäseniä. Eipä näiden vaalien johdosta muuten mustetta ja paperia kannattaisi haaskata, ellei siitä kaikki kaupunkimme lehdet kirjoittaisi pitkästi ja leveästi. — Siis sanottakoon muutama sana meidänkin puolesta koska Vapaus on meidän Toronton suomalaisten äänenkannattaja. Me emme kannattaneet kumpaakaan majurinehdokasta, joten emme voittaneet emmekä hävinneet. Osattomia olemme ilosta jos surustakin sen suhteen kuka on majurina. Kingkadun sanomalehdet, "Daily Star" ja "Mail and Empire" iloitsevat voittonsa johdosta, joita uusi majuri kiitteli kannatuksesta, sekä sitä joukkoa joka seurasi vaalien tuloksia. Kehui voiton olevan kaupungin eikä hänen.

Mutta siitä surusta minun piti kirjoittaa, mikä vallitsee "Telegram" ja "Globe"-lehdissä. Eihän he menettäneet oikeastaan mitään, mutta se persoonallinen lehtiylpeys kärsi tappion ja koskeehan se sekin. Kukapa sitä ei tietäisi ja varsinkin "Telegram", joka uskoo että Torontossa ei hänen tahtoaan uskalleta vastustaa. Ja "Globe", joka seuraa naapuriansa liberalismistaan huolimatta, kirjoitti vielä keskiviikkona, 4 päivä tammikuuta, pitkän artikkelin toimitussivullaan, valitellen tappiota ja syytellen ja manaten sitä mahtavaa ja jäykkää äänioikeutettua valitsijajoukkoa, joka pysyi kotonaan toinen päivä tammikuuta, pistämättä nenäänsä ulos talviseen pakkaseen, arvellen kai että tapelkoot koirat keskenään. "Globe" huomauttaa että äänioikeutettuja Torontossa on pyöreissä luvuissa 290,000 henkeä joista kävi äänestämässä noin 86,000. Tappion hetkellä hävinyt kunnallisesti ajattelee että jos tuo poissaollut joukko olisi myös äänestänyt, niin voittohan var-

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.60

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Kaikki sähkölähetykset tehdään suoraan Sudburysta Helsinkiin samana päivänä kuin saapuvat Vapauden konttoriin.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskursia.

PAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN. TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osoitteella

VAPAUS,

Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

DAVID HELIN
Sipaikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

J. OKSANEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
So. Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL,
Toronto, Ont. — Tavattavissa iltaisin 957 Broadview Ave., ja päivisin Room 304, 95 King St., E.

masti olisi ollut meidän. Ja niin "Globe" tolkuttaa, että mitä pirua sellaisella äänestäjällä tekee joka ei äänestä. Ottaisi pois koko äänioikeuden. Tämä ei ole kansanvaltaista kun valitulla majurilla on tuskin 6 osaa äänistä; menoja vaan kaupungille nimien painattamisesta. Heidän on syy, jotka pysyvät kotonaan, jos kaupungin hallinto joutuu huonoihin käsiin. Näin "Globe" kirjoittaa ja aivan niinkuin vaistomaisesti huomaten, että nuo äänestämättömät olisivat helposti voineet äänestäneiden yhteisetkin voimat voittaa. — Joo, epäilemättä niissä jotka eivät ottaneet osaa vaaleihin, on valtavin enemmistö työläisiä ja kunhan ne heräävät ja järjestyvät, silloin ei ainakaan ole voitto niiden jotka tänään ovat voittajia eikä häviinneitä.

TULEVIA HUVEJA

Toronton suomalaisen seuran näytämön toimesta on ensi lauantaina tammik. 14 p:nä, alkaen klo 8.15 ... oikein hauska "Vaudeville"-ilta. Ohjelmassa on orkesterin soittoa, soololaulua Aili Jokelalta, tinttamarenski Ola Talviolta, kupplettilaulua Myrskyltä ja laulua Hakoselta.

Näytelmäseura esittää erikoisesti tähän tilaisuuteen hankitun näytelmän "Rakastuneita hulluja". Oikein erikoisen hauska. Sen jokainen jo nimestäkin huomaa. Kappaleen esittävät Tarvainen, E. Lammi, Myrsky, J. Tiainen, Hamari ja L. Jäntti, ja voinpa sanoa etukäteen ettei sinä iltana tule nauru riittämään, sillä siksi mehevä pala tämä kappale on. Ohjelma loppuu klo 10 ja sen jälkeen alkaa sitten se reipäisevä tanssi. Kaikki tämä lysti maksaa vaan 40 senttiä veroineen.

Tämä on ensimäinen iltama tänä vuonna kun näytelmäseura järjestää, ja siksi aloimmekin taas oikein humoorilla. Täyttäkää siis haali viimeistä tilaa myöten. Siis siellä tavataan.

Tammik. 21 ja 22 päivänä esittää näyttämömme tuon kaikille kuulusaksi tulleen Intolaisen kansannäytelmän "Närkeläiset" 4:ssä näytöksessä lauluineen ja tanssineen. Tälle kappaleelle on otettu harjoitusaikaa 3:me viikkoa, joten toivomme taas että yleisö ottaisi tämän aikoinaan huomioonsa. Niinkuin jokainen tietää, että haalimme on aivan turhan pieni suuremmille esityksille, niin siksi on järjestetty että näytetään kappale kahtena päivänä peräkkäin. Tikettiä tullaan myymään kartan mukaan. Seuratkaa ilmoituksia myöhemmin. Pitäkää mielessänne. H—ri.

Port Arthurin uutisia

KONSERTTI-ILTAMAT

Ensi lauantaina, t.k. 14 päivänä tulee meillä olemaan harvinainen tilaisuus, sillä silloin tulee Intolan osaston nuoriso-orkesteri antamaan konsertti- ja tanssi-iltamat Port Arthurin osaston talolla. Intolan osaston nuoriso-orkesteri on harjoittanut tunnetun musiikkimiehemme, Ville Airolan johdolla ja onkin edistynyt koko tyydyttävästi, näin vakuuttavat intolaiset, jotka ovat heidän esityksiään kuunnelleet. Yhtenä uutuutena on heillä ohjelmassa "Pikku Villen" omia sävellyksiä, kuten Intolan nuorisomarssi, Intolan akkain marssi sekä ukkoin marssi, ynnä muita Villen omia sävellyksiä. Vielä heillä on ohjelmassa paljon muita numeroita, sekä tanssia lopuksi. Kaikki tähän harvinaiseen tilaisuuteen!

OSASTON VUOSIKOKOUS

Älkää kukaan unohtako S. J. osaston vuosikokousta, t.k. 16 päivän iltaa. Jokaisen jäsenen läsnäolo välttämätön, sillä vuosikokoukset han ovat meille tärkeimpiä kokouksia.

PUOLUEEN JÄSENTEN KOKOUS

Kaikkia eri soluja käsketään yhteiseen kokoukseen osaston talolle t.k. 29 päiväksi. Kokouksessa tulee paljon yleisiä puolueen jäseniä koskevia asioita, joita on jo kyllä soluissakin keskusteltu, mutta tällaisessa yhteisessä kokouksessa voimme päästä paremmin yhteisymmärrykseen sekä luoda uusia suunnitelmia tulevaa toimintaamme varten.

KAUPUNGIN ISIEN KOKOUKSESTA

Kaupunkimme uuden valtuuston ensimäisessä kokouksessa oli entinen majuri selostanut kaikista niistä uudistuksista, mitä on nyt tehty kaupunkiin viimeisten vuosien aikana, ja samalla mitä suunnitelmia on taasen olemassa, etenkin teollisuuslaitoksien kehittämisessä Arthurissa. Kokouksessa luettiin myöskin kaupungin insinöörin 50 sivua pitkä kertomus, jossa oli suunnitelmia kaupungin yleisien töiden tekemisestä juuri alkavan vuoden aikana, kuten katutöistä, automobiili.asetuksista ja myöskin puistoista, joita aijotaan suurempi määrä ensi vuonna tehdä.

JUNARIKKO LÄHELLÄ KAKABEKA FALLS'IA

C.N.Ry:n tiellä tapahtui junarikko lähellä tulevassa viljajunassa, jolloin seitsemäntoista vaunua kaantui päällekkäin. Onnettomuus tapahtui mutkassa, ajaen toinen juna toisen päälle. J. J. Cole, jarrumies kuoli onnettomuudessa; toiset junamiehistä pelastuivat hyppimällä pois junasta.

J. J. Cole on ollut ennemmin jo C.P.Ry:n komppanialla jarrumiehenä. Häntä jäi suremaan vaimo ja 8 lasta. Lähempi tutkimus tullaan toimittamaan junarikon suhteen.

PALJON RIKOSASIOITA

Iso-oikeus on määrätty alkavaksi helmikuun 28 päivänä Port Arthurissa. Oikeudessa tulee olemaan kaksi murhajuttua ja paljon muita rikosasiaoluokkaan kuuluvia asioita. Useat asianomaiset ovat olleet jo syksystä asti vankilassa. Tuomari Rose tulee olemaan tuomarina.

SYYTTEESSÄ VARKAUDESTA

John Laukka Forbes Townshipistä on asetettu syytteeseen suden varastamisesta P. Remolan pyydyksistä. Remolan mennessä kokemaan pyydyksiään, oli hän nähnyt verta lumella ja pyydykset tyhjennettynä sekä suksien jäljet. Hän lähti seuraamaan jälkiä ja jäljet johtivat J. Laukan asunnolle, josta hän myöskin löysi suden. Hän ilmoitti heti asiasta maakuntapoliiseille, jotka ottavat asiasta selvää.

HUOMIOON OTETTAVAA

Kaikki kirjeenvaihto, joka on tarkoitettu Vapauden Port Arthurin kirjakaupalle, ja on lähetetty kirjakaupan hoitajan yksityisnimeen, on tästä lähtien lähetettävä kaikki suoraan liikkeen nimellä, että ei tapahdu asioissa viivytystä. Tämän tulee ottaa myös huomioon niiden, jotka pyytävät kääntämään kirjeitään. Kirjakaupan osoite on 316 Bay St., Port Arthur, Ont. — J.

Eri paikkakunnilta

Kivikoski, Ont.

ALKULAUSE

Joka muistaa, että on joskus ollut osasto sanomalehteä, eikä vaan osoitteissa jotka tänne tulee, varmaan arvelevat että jopas ne on kivikoskelaisetkin äkymeet, kerennet mies että "myö on tultu viärään paikkaan" ja jättäneet Kivikosken uusia tulokkaita odottamaan. Mutta se on suri erehdys. Täällä sitä vielä ollaan ja eletään oikein kituelämää ja odotetaan sitä konservatiivien lupaamaa hyvää aikaa. Osa siitä on jo koittanut ja se on lähestynyt lasiastiassa ja sillä onkin erityinen siunaus, varsinkin nuorison pyrinnöissä. Heidän omissaan ja osaston ja naisjaoston iltamissa jokainen varsinainen kylän nuori, ainakin pojat 15—25 vuoteen, eivät voi saapua omiin nuorison iltamiinkaan etteivät ole jo niin täysiä, että toisen avutta pääsisivät enää ulos katsomaan edes sitä suurta tyhjää pulloa jos ei ole toista täyttä. Ei täällä ole pojilla helluja vaan pulloja, eikä aina tyhjiä, eiköhän pojat kuulkaa, voitaisi jättää tuota pahetta pois ja ruveta ajattelemaan, että mikä on velvollisuutenne ja mikä on tämän päivän työväenluokan kysymys tässä kapitalistisessa yhteiskunnassa. Ei meillä pojat, ole liikaa paljon järkeä käsitellä näitä kysymyksiä selvin päinkään. — Voisi tämä huomautus olla yhtä tärkeä vanhemmillekin.

KOKOUSASIOITA

Meillä oli Suomalaisen Järjestön osaston kokous Uudenvuoden päivänä, jossa osanotto oli tyydyttävä ja asioita käsiteltiin koko paljon.

Luettiin tilikertomukset, jotka kaikki tarkastettiin kokouksessa, joka muuten ainakin on liikaa tämän kirjoittajan mielestä. Myöskin esitettiin inventaario kokouksessa jossa ilmeni:

Koko omaisuus	$3,465.79
Velat	402.00
Puhdas	3,063.79

Kaikki virkailijat jäivät toimeensa vuodeksi.

Haalin rekisteeraus, joka on venynyt näin pitkälle, päätettiin toimittaa loppuun. Finnish Organizationilta oli tullut rekisteerauspaperit täydennettäväksi. Tehtävään valittiin ja valtuutettiin L. Peterson ja Paul Laiti. — Siitäkin epätoivosta on siis päästy.

Osaston jäsenet velvoitettiin jokainen vuorollaan iltamat panemaan toimeen ja joka lyö laimin tehtävänsä ilman pätevää syytä, on kahdet iltamat pantava toimeen. Siihen kuuluu iltamatarpeitten hankinta, haalin lakaisu, valojen laitto ja vedenhaku tarjoilupuhvetissa. — Koittakaa varoa sakkoa!

Puoluetoiminnasta

Ryhmä toiminta on ollut kesän aikana ainakin ryhmä 2:ssa koko säännöllistä. Nyt talvella voi olla vähän sitkeämpää. Kyläkomitean kokouksia ei ole saatu neljään kuukauteen ollenkaan. En ole tavannut kuin joulukuun kokouksessa yhden kyläkomitean jäsenen; muutoin aivan yksin olen saanut käydä ja kirota.

MISSÄ LIENEE VIKA?

Olisi sitä täälläkin aina joskus jotain "kylmettyneitä lämpösiä," vaan kun meidän virkaan valitut ovat selittäneet, että Vapaudessa ei ole tilaa Kivikosken uutisille, niin varmuuden vuoksi koitan minäkin kepillä jäätä. Perästä kuuluu. Tänne kuitenkin tulee melkein joka mökkiin Vapaus ja toisiin kaksi ja kolmekin. Miksi ei sitten uutisille olisi tilaa? Pian näkyy, sysissäkö vai vasarassa on vika. Väsymätöntä taistelutarmoa kaikille Vapauden lukijoille. — Ei-virallinen.

(Edelläolevan johdosta pyytää toimitus lausua, että ei Kivikoskea, enempää kuin muitakaan paikkakuntia ole asetettu "boikottitilaan" Vapauden palstoilla. Syy, miksi ei sieltä ole mitään uutisia lehdessämme ollut, on epäilemättä sikäläisissä "vasaroitsijoissa"; "sydet" meillä täällä on kyllä tavallista laatua. — Toim.)

NUORISON OSASTO

EDLUND P. O., ONT.

I want to write a few lines to the Vapaus. I am having my Xmas holidays here at a camp with my mother and father. I am ten years old and am writing to the Vapaus for the first time. I like to be at a camp, but the weather is often very stormy out here in the bush and there is lots of snow. We have one of the stormy days to-day. There are many workers here. They cut and haul pulpwood. The men have to do lots of work, they work long days and only get a little money here, so bread is really hard to get.

They hav a dance here every Saturday, but yet I don't like it because many of the men are just as drunk as they can be. Even here in the bush there is a camp where they sell whisky and just by selling that whisky they take the money away from the workers. I should like that there wouldn't be any whisky when I grow up.

This is all that I will write for the first time. I hope to see this in the paper.

Nelma Johnson.

NÄYTTÄMÖTAIDE

Se "Volgan venemies"

Tuonnottain oli tässä lehdessä Sudburyn Liberty-haalilla esitetyn, Volgan venemies-nimisen näytelmän arvostelu, jossa nimimerkki rl. ruoski ankarasti mainitun näytelmän kokoonpanoa. Allekirjoittanutkaan ei väitä, etteikö siinä sanottu asiallisestikin, mutta kuitenkaan ei kaikki ole ole niin kuin arvostelija sanoo. On kyllä tavattoman hyvä, että näytelmiä arvostellaan, sillä sen kautta kasvatetaan yleisön arvostelukykyä. Vallankumousnäytelmissä esiityviä tapahtumia erittelemällä, erittelemällä pois sopimattoman, luomme teorian omille menettelytavoillemme ja koska kaikissa asioissa on hyvä puoli ja huono puoli, niin meidän olisi saatava selville tietysti hyvä puoli ja keskustelun avulla sen parhaiten löydämme.

Allekirjoittanut sai tilaisuuden myös katsoa tuon paljon puhutun näytelmän esitystä So. Porcupinen Suom. haalilla, jossa se esitettiin Timminsin ja So. Porcupinen yhdistetyillä voimilla, ja agitatsionin kannalta katsottuna, yleisvaikutelmana saa sellaisen käsityksen, että meikäläisillä näyttämöillä näytellään paljon ala-arvoisempaakin kuin "Volgan venemies.

Arvostelija sanoo, että "Ensimäisessä näytöksessä tapahtuva prinssin, ruhtinaan ja ruhtinattaren tulo työpaikalle "roskaväen" joukkoon pitäisi tapahtua jostain onnettomuudesta johtuneena, mutta suurin osa yleisöstä varmaan pääsee sellaiseen käsitykseen, että nuo herraskaiset tulevat kävelyretkelle joen rantaan työläisten luokse." Miksi siitä pitäisi sellainen käsitys saada. Prinssihän aivan selvästi sanoo kelloaan katsoen: "Lähtekäämme, ehkä meidän rikkoutuneet vaunumme ovat jo korjatut". Sehän on kylliksi selvä ilmaisemaan sen, että heidän vaunussa ovat särkyneet ja he odottavat siksi kunnes ne ovat korjatut. Ja se, "että Venäjän ylimystön huviajelupaikat olivat niin etäällä työpaikoilta", ei yhtään muuta asiaa, sillä ylimystökin matkansa varrella, voi joutua kulkemaan työpaikkojen ohitse, etenkin sellaisten kuin lotjanvetäjäin, joitten työmaa oli joenranta. Sitten se prinssin saappaiden puhdistus, sillä on allekirjoittaneen mielestä oikein osattu tuoda julki se raakuus ja halveksuminen, jota venäläinen ylimystö "musikkaa" kohtaan osoitti.

Toisessa näytöksessä, kuten rl. osoittaa, esiintyy kaikkein inhoittavin kohta, kun lotjamiehet saapuvat johtajansa johdolla ruhtinaan linnaan (vallankumous on jo alkanut) ja kantavat esiin hyvin katetun ruokapöydän juomineen ja pakoittavat ruhtinaan ja ruhtinattaren tarjoilemaan — Ei sentähden inhoittava, että he käyvät syömään, sillä siihen heillä täytyy olla oikeus, koska ovat olleet taisteluissa ja ovat nälkäisiä, vaan sen tähden, että se röyhkeys ja hulikaanimaisuus jolla etenkin heidän päällikkönsä esiintyy, luo ruman kuvan vallankumoustaistelijoista. "Jostain yksityistapauksesta ovat porvarit tuollaisen kohdan edukseen sepittäneet, ja se on nielaistu tähän näytelmään", sanoo rl. ja aivan oikein. Jos kursailematta tunnustamme, niin sellaista hulikaanimaisuutta on yksityistapauksissa sattunut Venäjän vallankumouksessa, samoin Suomen luokkasodassa. Tämän vuosisatoja piinatun luokan joukosta nousseet johtajat, eivät kaikki ole tehtävänsä tasolla ja näin ollen suuren kumouksen luoma vapaus hieman huumaa lennokkaimpia luonteita.

Tietysti on kysymys siitä, kumpiko meille on hyödyllisempää, salatako itseltämme tällaiset yksilökompastukset, vai tuodako ne julki?

Allekirjoittaneen mielestä on parempi tuoda ne esille, kantaa vaan pöytä näyttämölle, eikä pitää sitä kulissien takana, sillä tuo mainittu kohta herättää katsojassa sellaisen ajatuksen, että tuo ei ole oikein, tuollatavalla eivät saisi menetellä vallankumoukselliset, kuin sensijaan jos hän sitä ei näkisi, ei hän myöskään sitä tulisi ajatelleeksi;

Ja sitten se ruhtinattaren rakastuminen "rantajätkään" todistaa sitä, että terveempijärkiset siitä kuolevasta loisluokasta sulautuvat yhdeksi kokonaisuudeksi työläisten ja talonpoikain kanssa, suuren aatteen innostamana ja mitä siihen punaisten johtajaan tulee, että hän pettäisi joukkonsa siitä voi olla erimieltäkin, sillä valkoiset saartavat linnan sillä aikaa, kun hän estää joukkonsa (tosin viekkaudella) toimeenpanemasta syyttömän henkilön kuoleman tuomiota.

Myöskään niiden sotilaallisten valta-asemien edestakaisin vaihtuminen, ei ole mikään ihmeteltävä asia näytöskappaleessa katsottuna, koska ei ole olemassa mitään ehdotonta lakia siitä, etteikö ne vaihdu käytännössäkin, vaikka olisi kuinka sotilasasiaintuntija.

Neljännessä näytöksessä sanoo rl. "monarkisteista on tehty marttyyreja, koska heidät on pantu lotjia vetämään, ja että he pakon edessä pystyvät vetämään rekensä niinkuin työläisetkin". Tietysti he pystyvät, sillä heidän luokkansa on monen miespolven ajan pitänyt huolta vain omasta hyvinvoinnistaan, jotavastoin työläisiä ankaran riiston kautta vain heikennettiin, ja se on yleiskuva siitä, että he todella joutuivat omalla työllään, elättämään itsensä ja ilman pakkoa he sitä eivät tietystikään tee. Ja syy siihen, miksi heitä päästettiin vapaasti matkustamaan ulkomaille, selvisi kylliksi punapäällikön sanoista, että heillä vaihdettiin maanpakolaisuudessa olevat vallankumoukselliset kotiin. —Katsoja.

YLEISÖLTÄ

Pikaista selontekoa vaaditaan!

L. W. I. U. of Canadan Round Laken jäsenistö kokoontuneena joukkona saapui pitämään sääntömääräistä unio-osaston kokousta alkavan vuoden ja kuukauden ensimäisenä sunnuntaina ja päivänä Korhos-Kassun talossa.

Yleistä hyötyä koskevissa asioissa esitettiin kokoukselle mainitun järjestön sihteerirahastonhoitaja, toveri Alf. Hautamäen Venäjä-Suomimatka ja haastattelut toverilehti Työväenjärjestöjen Tiedonantajalle, Helsingissä. Kokous oli kovin surullinen sihteerinsa haastattelujen johdosta. Päätettiin, että Vapauden kautta tehdään vaatimus, että tov. Alf. Hautamäen on tinkimättä annettava julkinen ja tarkka selostus Vapauden palstoilla mainitun matkansa tarkoituksesta ja periaatteellisuudesta L. W. I. U. of C. järjestön sihteerirahastonhoitajana. Edelleen:

Kuka tai ketkä ovat hänen sinne lähettäneet kiittämään ja ylistämään canadalaisia metsätyöläisten kurjia nälkäpalkkoja ja olosuhteita?

Ja edustiko tov. Hautamäki etupäässä Canadan suomalaisten jätkien, L. W. I. U. of Canadan jäsenten kustannuksella ja nimessä Canadassa työtä ostavia rahamiesyhtymiä, sekä siirtolaisia kulettavia rautatie- ja laivaliikkeitä?

Toveruudella
Rosegroven unio.osasto.

Aivojen hinta

Ihmisen ruumis saattaisi elää iankaikkisesti, mutta hermot ja aivot kuluvat loppuun, sanoo tunnettu biologi

Rockefeller-Instituutin lääketieteellisen tutkimuksen osaston biologi, tohtori Aleksis Carrel, on äskettäin lausunut, että ihminen maksaa raskaan hinnan aivojensa valta-asemasta alemman eläinkunnan ylitse. Se hinta on kuolema.

Puhuen kolmannessa rodunparantamiskonferenssissa Battle Creekissä julki toi toht. Carrel 16 vuotta kestäneiden tieteellisten kokeilujensa kiintoisat tulokset. Hänen oli onnistunut pitää yllä elontoimintaa kanan sydämen solukudoksessa 16 vuotta, ja hän selitti havaintojensa merkitystä ihmiselämään sovellettuina.

Solu on kuolematon, sanoi Carrel. Ainoastaan neste, joka sitä ympäröi rappeutuu. Uudistakaa tuo neste aika-ajoittain, antakaa solulle jotakin, josta se voi saada ravintoa, niin — sikäli kuin tiedämme — elämän tykintä voi jatkua vaikka ainaisesti.

Nopeasti, aivan kuin itsestään, tulee ajatus: Miksi ei ihminen? Miksi ei annettaisi uloskuluneiden nesteiden vallassa olevalle ihmisruumiille uutta elämännestettä? Miksi ei kehitetä tekniikkaa noiden nesteiden uudistamiseksi, ja siten voiteta ihmiselle kuolemattomuus?

Toht. Carrel on sitä mieltä, että ihminen ei tosin voi saavuttaa kuolemattomuutta, mutta organisatsionilla voidaan kehittää ihmisen hermoston rakennetta paremmin kestämään ajanhampaan kulutusta, ja siten pidentää ihmisikää. Kuolema on ihmisaivojen hinta. Mutta tuota hintaa ei ole pidettävä liiallisena, sillä aivosolujen kautta valmistuva salaperäinen energia on kuitenkin maailman suurin ihme.

Silppukone tappoi työläisen

WOODBRIDGE, Ont. tammik. 9. — Viime perjantaina iltapäivällä sattui täällä John Thompsonin farmilla ikävä tapaturma.

Alfrel Ireland-nimisen farmityöläisen työskennellessä silppukoneella ulkohuonerakennuksessa, sattui hänen kätensä tarttumaan koneen vetorattaaseen. Hän huusi toiselle työläiselle, että pysäyttäisi moottorin, ja kumartui samalla eteenpäin, pelastaakseen kätensä joutumasta teriin.

Tällöin lähti terien päällä oleva suojuspelti irti ja terät katkaisivat hänen päälakensa kokonaan aivan kuin partaveitsellä leikaten. Kuolem seurasi heti.

Vainaja oli 25-vuoden ikäinen nuorimies.

18 sotilasta kuollut pirtumyrkkyyn

MADRID, Espanja, tammik. 7. — Yhdysvallat ei ole ainoa maa, missä kuollaan myrkytettyyn viinaan. Larachesta, Espanjan Marokosta saapuneet tiedot kertovat, että siellä kuoli 18 sotilasta myrkylliseen katajanmarjaviinaan. Sotilaat olivat juhlineet kolmen kuninkaan kunniaksi, jotka kävivät katsomassa Jeesuslasta seimessä, mutta juhla päättyikin sotilaille epämieluisalla tavalla.

Freetown, Afrika. — Englantilaiset orjain omistajat Sierra Leonessa vaativat korvausta sen johdosta, että hallituksen määräyksellä on orjuus poistettu 250,000 orjalta. Joskin neekerit ovat laillisesti vapaita, monet heistä ovat edelleenkin orjaisäntiensä käsissä.

Eagle Cafe

116 ELM ST., SUDBURY, ONT
— Phone 711 —

Siistiä huoneita ja kunnollista ruokaa saatavana.

Leonard Erickson

Ruokaa ja Kahvia
CANADIAN CAFE
210 Minto St., Sudbury, Ont.
Lähellä C. P. R. asemaa
Tilaa yövieraille. — Phone 2269
Box 1862 JOHN LEHTELÄ

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet:
Konttori 222, kotiin 210.
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa
Sudbury, Ont. (TP)

Sandvik

SAHOJA

VAATIKAA OIKEAA

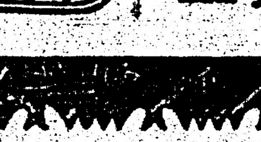

Luotettava "Kala ja Koukku" laji

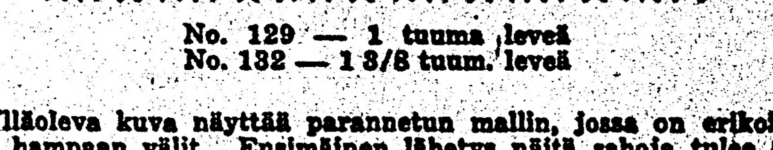

No. 129 — 1 tuuma levea
No. 132 — 1 3/8 tuum. leveä

Yläoleva kuva näyttää parannetun mallin, jossa on erikoisen leveät hampaat välit. Ensimäinen lähetys näitä sahoja tulee Ontarioon myytäväksi elokuun puolivälissä.

Jos teidän kauppiaat eivät voi antaa teille oikeita Sandvik-sahoja ja muita Sandvik tuotteita niin kirjoittakaa

General Agents,

SANDVIK CANADIAN LIMITED
20 St Nicholas St Montreal P.Q.

TILATKAA

"SANDVIK" KALANKUVA SAHOJA uudella hampaalla

No. 129 kapea raketti 1⅛ t. leveä, kap.	$1.25
No. 132 leveä raketti 1⅛ t. leveä, kap.	1.50
No. 970 kapea piikkikurkku 1⅛ t. leveä, kap.	1.25
5½ t.Ruotsin tähkä viila, kap.	.45
Levitys sakset Sandvik tekoa, kap.	1.50

COCHRANE-DUNLOP HARDWARE
Durham St. LIMITED Sudbury, Ont.

Kaikki te, joilla on sukset,

voitte nyt tilata hyviä suksivoiteita allekirjoittaneelta

Valmistan niitä nyt enempi (samoja, joita käytän kilpailuissa. Tilattaessa on mainittava mille keliille, ja kuinka paljon haluatte. Jos maksu seuraa tilausta, niin maksan itse lähetyskulut. Pikainen lähetys ja luotettava palvelus. Hinta 30c. pala, 10 palaa $2.50

I. POHJOLA

BOX 1862 SUDBURY, ONTARIO

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VÄLITTÄÄ —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ v. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta .50
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk. .50
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta $6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kk. 2.00
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chicagossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta 1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta .50
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu 1.00
WORKERS MONTHLY, Chicago, vk. 2.00, ½ vk. 1.25
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.50
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, ½ vk. 6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; ½ v. 6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, vuosik. $3.00; ½ v. 1.75
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; ½ v. $3.50
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta 6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chisagossa. Tilaushinta vuosikerralta 2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $2.00, puoli vuotta 1.25
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta 6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti Helsinki. Tilaushinta vk. $4.00, ½ v. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ v. 1.50
KOMMUNISTI, Leningrad vuosik. $4.00, ½ vk. 2.00
TYÖLAISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa. Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa 1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa. 1 vuosik. 1.75
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk. 1.25
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk. 2.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $7.00, puolivuosik. 3.50
VAPAUS, Leningrad, 3 kertaa viikossa 1 vk. $6.00 ½ vk. 3.75
REVONTULET, Oulu vuosik. 3.00
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik. 2.00
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., 1 vk. $6.00, ½ v. 3.25
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00 puoli vuosikertaa 3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk. 1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ v. 1.15
METSÄTYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont. yksityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk. 1.50
"COMMUNIST INTERNATIONAL", Kominternin englanninkielinen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. $2.50 puoli vuosikertaa 1.25
TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kuukaudessa, 1 vuosik. 2.00

Yläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottamalta 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

RUOKAA JA ASUNTOJA SAA 333 Spruce Street West. Justiina Ritari. Puhelin 1822.

ROUYN, QUE.

MATTI KENNIN PARTURINLIIKE Mars hotellin yhteydessä. Rouyn, Quebec. (TP

Naiskeittäjä halutaan

Creighton suomalaiselle poikatalolle

Ruokaa tulee laittaa 50—60 miehelle. Hakemukset palkkavaatimuksineen on tehtävä t.k. 15 päivän illan mennessä. Molemmin puolin on noudatettava kahden viikon irtisanomisaikaa. (5

JOHTOKUNTA,

Box 91, Creighton Mine, Ont.

Northern Baking Co.

Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.

Phone 1031

Box 1613, Sudbury, Ont.

PIDÄMME VARASTOSSA

Kanojen miskiä, kananruokaa, heittua maissia, täyttä maissia, syöttö cornmillä, osterin kuoria, bräni, sortsia, särettyjä ja täyttä "Western" kauraa, Boles No 10 Lauroja, siemenkauroja, heiniä, oljia, suolaa, 2 tähden jauhoja, leipäjauhoja, Whole Wheat jauhoja, Grahami jauhoja, cornmilliä ja

PURITY JAUHOJA

The Edward Grain Company

66 Elm St., W., SUDBURY, Ont.

Dr. S. J. Miller

HAMMASLÄÄKÄRI

Spesialisti

tekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyö alalla.

Acme apteekin yläkerrassa Cedar ja Durham kat. kulmassa

P. O. Box 536 — Puhelin 52

SUDBURY, ONT. (K)

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri,

Sudbury, Ontario

Samassa rakennuksessa kuin tri Keljonen

Surun murtamana ilmoitan, että rakas mieheni ja lasten hellä isä

HERMANI KOSKIMÄKI

kuoli tapaturmaisesti jouluk. 20 p:nä 1927. Vainaja oli syntynyt Lapualla, Koskenlaakylässä Vaasan läänissä, huhtik. 21 p:nä 1882.

Vainajaa jäi lähinnä surremaan, minä hänen vaimonsa, ja yksi tyttö ja kaksi poikaa sekä yksi sisar ja kaksi veljeä perheineen Canadassa, B. C., äiti ja kaksi sisarta Suomessa ja paljon muita sukulaisia ja tuttavia täällä sekä Suomessa, jonka tätten tiedoksi annan kaikille.

Mrs. Mary Koskimäki ja lapset.
Mara, B. C., Can.

Lausumme sulimmat kiitoksemme kaikille, jotka ottivat osaa suruumme ja avustivat meitä laittaessamme vainajaa hänen viimeiseen lepopaikkaansa.

Mrs. Mary Koskimäki ja lapset.

Keski-Ontarion uutisia

Sudbury

AGIT.-PROP.-KOMITEAN KOKOUS

Agit.-prop.-komitean kokous pidetään Liberty-haalilla tänään, kello 8 illalla. — Kokous on yhteinen entisen ja vastavalitun komitean jäsenille, joten kaikkien toivotaan saapuvan. Uuteen agit.-prop.-komiteaan on uusiksi jäseniksi valittu Mrs. Carlson, Niittynen, Este ja Jack Seppälä. Saapukaahan joukolla!

OSUUSLIIKE CO-OPTASIN JUHLAT

Täällä viime syksynä perustettu maidon tuotanto- ja kulutusosuusliike, The Co-Operative Trading Ass'n of Sudbury, järjestää ensimmäiset osuustoimintajuhlat ensi sunnuntai-iltana Liberty-haalille. Tämä tilaisuus päätettiin muodostaa erikoiseksi osuustoimintaväen perhejuhlaksi, johon jokainen osuusliikkeen jäsen voi päästä vapaasti, sekä tuoda tuttavansa mukanaan. Tätä tarkoitusta varten jaetaan vapaaliput juhlavieraille ja on toivottavaa että jokainen jäsen hankkii itselleen nämä liput. Niitä on saatavana K. G. Asialalta, E. Vileniltä (osuusruokalassa) ja T. Carsonilta (Vapauden toimituksessa).

Tilaisuudessa tulee olemaan vaihteleva ohjelma, jossa m.m. selitetään osuustoiminnan periaatteellisia ja käytännöllisiä puolia. Myöskin tullaan tässä tilaisuudessa tarjoamaan vapaat kahvit juhlavieraille. Toivotaan siis jäsenistön saapuvan tuttavineen runsaslukuisena tähän tilaisuuteen.

NAISET TOIMINNASSA

Joulukuun 18, 28 ja 29 päivinä oli meillä täällä tilaisuus kuulla Sanna Kannaston puhuvan. Toveritar Kannasto selosti kuinka tarpeellista on perustaa Canadan työläisnaisten liiton osastoja tarkoituksella saada vedetyksi työväenliikkeen mukaan naisia, jotka joko työskentelevät teollisuuden palveluksessa tai sitten ovat perheenemäntiä ja -äitejä. Hän myös selosti, että naisten palkkatyö käsitetään suuressa määrässä vain tilapäiseksi. Palvelijattaret eivät näe järjestymisen tarpeellisuutta syystä, että he eivät aio kauan palvella, koska ajattelevat, että en minä tätä kauan tee — minä menen pian naimisiin. Sitten naimisiin mentyä, miehen palkkataso ei riitä perheen ylläpitämiseen, joten naisen on siirryttävä takaisin teollisuuden palvelukseen. Sittenkin hänet on taas vaikea saada järjestymään, koska hän ei aio tehdä työtä kauan — "niin kauan vain kun ukko saa parempaa". Näin kymmenet-tuhannet työläisnaiset työskentelevät koko ikänsä koskaan kuulumatta mihinkään järjestöihin, uskoen vain, että "kunhan ukko saa parempaa, niin minä lopetan". Sitä parempaa ei koskaan tule ja naiset raatavat koko ikänsä huonoilla palkoilla, koneen rinnalla koko ikänsä, järjestymättöminä.

Nyt kuitenkin on Canadan työläisnaistenliiton osastoja perustettu eri paikkakunnille tarkoituksella korjata tätä epäkohtaa. Niinpä Sudburynkin perustettiin liiton osasto kolmellakymmenelläkahdeksalla jäsenellä. Valittiin virkailijat kolmeksi kuukaudeksi. Järjestäjäksi valittiin Signe Hotti, jäsenkirjuriksi H. Niittynen, pöytäkirjuriksi Martha Koski, Tovereittaren kirjeenvaihtajaksi Katy Mäkynen ja Vapauden kirjeenvaihtajaksi Tyyne Neil.

Sitten t. k. 2 p:n puhetilaisuudessa tärkeämpänä tehtävänä oli aluesihteeristön valitseminen. Valituiksi tulivat: Fanny Lehtelä, Lempi Venhola ja Elizabeth Este.

Seuraava työläisnaisten liiton osaston kokous pidetään tammik. 12 päivä Liberty-haalilla. Jäsenet kaikki mukaan uusien kera. — Kirjeenvaihtaja.

OPINTOKURSSIT

Kaikille paikkakuntamme työläistovereille ilmoitetaan, että Kommunistipuolueen paikallisen järjestön toimesta tullaan aloittamaan suomenkielisten opintokurssien pito ensi sunnuntaina, tammik. 15 pnä, kello 1.30 ip., Liberty-haalilla. Puolueen solujen taholta on ilmoittautunut riittävä kantajoukko kursseille, joten ne voidaan aloittaa. Mutta myöskin kaikkien muiden työväenjärjestöjen jäsenet ovat tilaisuudessa näille kursseille osallistumaan. Ilmoittautumisen voi tehdä kurssikomitealle Vapauden toimitukseen, tai ohjaajalle kurssien alkaessa.

Kurssit aloitetaan luentoaineilla ja rinnakkain otetaan suoritettavaksi niin paljon harjoitusaineita, kuin katsotaan osanottajien voimain riittävän. Luentoaineet tulevat esille seuraavassa järjestyksessä: 1) talousoppi, 2) yhteiskuntaoppi, 3) vallankumouksien historia, ja 4) Canadan työväenliike. Nämä tulevat käsittämään viisi tuntia jokaista luentosarjaa kohden. Osanottajien on syytä olla seuraamassa näitä luentoja, sillä niistä voi saada aineistoa puhe- ja kirjoitusharjoituksia varten.

Harjoitusaineina tulee olemaan: 1) kirjeenvaihtotyö, 2) kokoustehtävät, 3) puheharjoitukset, 4) kirjanpito.

Opintokurssien ajaksi on määrätty: sunnuntaisin kello 1.30—4 ip. ja tiistaisin kello 8—10 ip. Siis kaksi kertaa viikossa. Osasto n:o 16 on luovuttanut huoneuston mainituiksi ajoiksi kursseja varten, joten siltä puolen ei ole mitään esteitä olemassa.

Toivottavaa on, että jokainen työläistoveri, joka antaa arvoa työväenluokan valistustyölle ja itsekasvatukselle, saapuu näille pikakursseille. Kuten itsestään on selvää, ei näillä kursseilla voida ottaa useampia aineita esille, kuin yllä on mainittu. Ja niidenkin käsittely täytyy supistaa mahdollisimman tiivistettyyn muotoon. Mutta tarkoituksemme kuitenkin on, että näiden kurssien kautta voidaan herättää työläistovereissa halua suorittamaan itseopiskelua, sekä antamaan alkeisohjeita tärkeimmissä käytännöllisissä järjestötehtävissä.

Toverillisesti:

Kurssikomitea.

Garson Mine

UUDELLE VUODELLE LÄHTIESSÄ

Sananlasku sanoo, että aika menee eteenpäin ja me ihmiset ajan mukana. Ja niin se on käynyt täällä meillä Garsonissakin. Vanha vuosi on häipynyt menneisyyteen, muistojen joukkoon ja uusi on alkanut talven kylmyydellä ja tuiskuilla. Monella on taas ne vuosi-inventaarion teot, miten kulunut vuosi on mennyt, onko se tuottanut suuria liikevoittoja tai tappioita. Meillä työläisillä on kyllä selvillä tuo taloudellinen puoli, miten se on mennyt. Se on ainoastaan siinä, että pärjätty on, toiset paremmin, toiset huonommin. Mutta muuten tulee mieleen, näin vuoden vaihteessa, että olemmeko me työläiset täyttäneet luokkataisteluvelvollisuutemme itseämme ja koko luokkaamme kohtaan. Siinä meillä on jonkunverran inventaarion tekoa ja harkitsemista, että onko kaikki niinkuin olla pitäisi, vai onko jotain vinossa. Ja se jääköön meidän kunkin harkittavaksi, että olemmeko tehneet kukin sen mitä nykyinen aika meiltä vaatii. Sillä eihän ihminen voi olla puolueeton, sen täytyy seistä jommallakummalla puolen linjaa. Sillä tämä porvarillinen maailma on luonut kaksi mahtavaa luokkataistelupuoluetta, kuten riistäjät ja riistettävät. Ja me kun ollaan se osa kansaluokasta, jotka olemme joutuneet niiden riistettävien joukkoon, niin näinollen meidän tulisi kunkin toimia ja tehdä jotain parempien olosuhteitten saavuttamiseksi tällekin perukalle ja jätettävä nuo vanhat turmelevat tavat nyt jo pois joukostamme, että täälläkin alkaisi kuulua jotain parempia uutisia, eikä ainoastaan siitä mitä nykyinen tilanne perukaltamme aihetta antaa uutisten kirjoittajille. Tätä toivoo toveruudella

Yksi joukosta.

Toronton Suom. Seuran Näyttämö

(957 BROADVIEW AVE.)

— toimesta —

Vaudeville-Iltama

LAUANTAINA, TAMMIKUUN 14 P:NÄ

Alkaa kello 8.15 j.p.p.

OHJELMASSA: Orkesterin soittoa. Soololaulua Aili Jokela. Tinttama Renski Ola Talvio. Kupletti Myrskyltä. Laulua Haloselta. Näytöskappale:

"RAKASTUNEITA HULLUJA"

1:ssä täräyksessä. Kirj. Alli Latvala.

Sisäänpääsy 40 senttiä veroineen.

Yleinen tanssi alkaa klo 10 täsmälleen.

NÄYTELMÄKOMITEA.

P. S. — Näyttämö esittää "NÄRKKELÄISET", 4:ssä näytöksessä, lauantaina tammik. 21 p:nä, alkaen klo 8.15. Sunnuntaina 22 p:nä alkaa klo 4.00 j.p.p. Tikettejä saatavana kartan mukaan. Seuratkaa paikkakunnan uutisia.

VAATIKAA

KING CUTTER

Parranajo Veitsiä

Ne ova parhaita ja jokaisen veitsen mukana on takuu, että jos eivät pysty kovimpaan partaan, niin uusi veitsi tilalle. Ostakaa KING KUTTER.

Musta varsi King Kutter $3.00
Valkoinen varsi King Kutter 3.25
Muita tekoja ilman takuuta .... 1.75—3.00

Tilatessa mainitkaa pyöreä tai suora kulma.

MUITA TARPEITA

Veitsi remmejä

Carborundum remmet, jossa kiviaineet sisässä, kaksi hihnaa. Erittäin hyvä teroittamaan.
Hinta $2.25
Zulu Chief-iksi remmi .. 2.00
Partasaippua putkessa .35
Partasaippua, paloissa .. .15

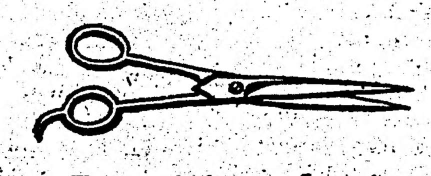

Parturin sakset

7½ t. Radium teräs sakset, Baker tekoa $1.50
Dorwall Human 1.00
Wiss 7½ t. takuu sakset 2.30
Wiss 7 t. takuu sakset 1.95
Partaharjoja 45c, 1.25 ja 1.50

COCHRANE-DUNLOP

HARDWARE, LIMITED

SUDBURYN SUURIN RAUTAKAUPPA

Durham Street — Sudbury, Ontario

Metsätyöläiset tai Metsämiehet

Säästäkää tehdessänne syysostoksia

Hevosennahkakintaita, pari $1.00
Valkoisia ropesseja, sinisen tai punaisen raidan kanssa, pari 3.95
Raskaita täysivillasia "jumpparia" 2.95
Mackinaw takkeja 6.50

Myöskin on meillä täydellinen varasto "Stanfields" alusvaatteita, parhaita mackinaw housuja, sekä kaikkia mitä metsämies tarvitsee. Halutessanne hyvän tavaran, kohtuhinnalla, tulkaa meille.

JOHN PALO

290 Bay Street — Port Arthur, Ont.

MATKUSTAKAA SUOMEEN

suositulla

Ruotsin Amerikan Linjalla

HALIFAXISTA

«STOCKHOLM» New Yorkista 24 p:nä Tammikuuta

Läpikulku matkustajat ovat oikeutetut jäämään kolmeksi päiväksi New Yorkiin ennen laivan lähtöä. Tässä on tilaisuus nähdä maailman ihmeellisimpää kaupunkia.

Ruotsin Amerikan Linjan konttori Montrealissa hankkii matkustajille Yhdysvaltain läpikulkuviserauksen maksutta ja ilman vaikeuksia. Ainoastaan 10 tunnin juna matka Montrealista New Yorkiin ja 10 vuorokautta New Yorkista Suomeen.

«DROTTNINGHOLM» Halifaxista 6 p:nä Helmikuuta

Göteborgin kautta

SUORA JA MUKAVA TIE SUOMEEN

ATLANNIN JA POHJANMEREN POIKKI SAMASSA KOMEASSA VALTAMERILAIVASSA

Koko matka Halifaxista kestää noin 10 vuorokautta

Tehkää pilettitilauksenne hyvissä ajoin saadaksenne hyvän paikan laivassa ja halutessanne kaikista asioista lähempiä tietoja, kääntykää lähimmän asiamiehemme puoleen tahi kirjoittakaa suoraan:

SWEDISH AMERICAN LINE, 1410 Stanley St., Montreal, Que., Canada
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can.
SWEDISH AMERICAN LINE, 470 Main Street, Winnipeg, Man., Canada

Tuottakaa omaisenne ja tuttavanne linjallamme Suomesta Canadaan ilman viivytyksiä ja vaivoja. Olkaa vakuutetut nopeasta matkasta.

RUOTSIN AMERIKAN LINJA

Rikas punainen veri pitää teidät

lämpimänä ja terveenä talvella

★ ★ ★ ★ Nuga-Tone

puhdistaa ja rikastuttaa verenne

Lisää sen kierrosvoimaa, tuottaa hyvän, puhtaan ja voimakkaan veren, mikä pitää teidät hyvin terveenä ja lämpimänä talvella.

HINNAT OVAT SAMAT KUIN ENNENKIN

$1.00

ERVI KARI suomalainen oppiarvonsa suorittanut myyjä on valmis teitä palvelemaan.

The Sudbury Drug Co.,

Limited.

Corner Elm and Lisgar Street

SUDBURY, ONT.

Halutaan tietää

Missä on poikamme Väinö Luhtala? Ole hyvä ja anna tietää itsestäsi tahi jos joku hänen tuttavistaan tietää hänestä, olisi hyvä ja ilmoittaisi allaolevalla osoitteella:

Chas. Luhtala,
Upsala, C.P.R., Ont.

(8

HAMMASLÄÄKÄRI

Tri Wood

Bank of Nova Scotia Bldg.

Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.

Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.

Sudbury — Ontario.

Matkustakaa

Skandinavian-Amerikan Linjalla

POHJOISMAIDEN SUURIN JA VANHIN LINJA

Suuret ja suositut valtamerilaivamme purjehtivat

Kööpenhaminasta:	Laiva:	New Yorkista klo 11 ap.
Tammik. 11 p. 1928	United States	Tammik. 28 p. 1928
Tammik. 18 p. 1928	Hellig Olav	Helmik. 4 p. 1928
Helmik. 2 p. 1928	Frederik VIII	Helmik. 18 p. 1928

Matkustajille, jotka tahtovat lähteä suoraan Canadasta järjestämme seuraavat purjehdukset suoraan

HALIFAXISTA:

"United States" .... Tammik. 30 p. 1928
"Frederik VIII" .... Helmik. 20 p. 1928
"Hellig Olav" .... Maalisk. 12 p. 1928

Kolmannen luokan alimmat hinnat:

Suomeen ....$108.50 Suomesta $120.00

Edestakainen piletti $183.00

(Canadan vero $5:—lisänä).

Jos ilmoitatte allamainitulla osoitteella koska ja millä junalla te saavutte Montrealiin, niin lähetämme linjan suomalaisen edustajan ottamaan Teitä vastaan asemalle ja autamme Teitä maksutta ja mielihyvällä kaikissa matkaa koskevissa asioissa ja annamme johdatusta passi- ja leimausanomuksiin nähden j.n.e.

Halutessanne lähempiä tietoja kääntykää lähimmän asiamiehemme puoleen tai kirjoittakaa suoraan meille osoitteella:

SCANDINAVIAN AMERICAN LINE

1410 STANLEY STREET — MONTREAL, QUEBEC

Scandinavian-American Line, 461 Main St. Winnipeg, Man.
Scandinavian-American Line, 1321 Fourth Ave., Seattle, Wash.
J. V. Kannasto, Box 69, Sudbury, Ont.

BALTIC AMERIKAN LINJA

Suomalaiset käyttävät nykyään tätä linjaa omaisiansa Canadaan tuottaessa sillä

LAIVAT OVAT HYVÄT — PILETIT HALVAT — JA PALVELUS ENSILUOKKAINEN

KOLMANNEN LUOKAN PILETTI SUOMESTA CANADAAN MAKSAA AINOASTAAN

$110.00

PURJEHDUKSET.

KÖPENHAMINASTA:		NEW YORKISTA:
Tammik. 11 p.	"LITUANIA"	Tammik. 31 p.
Helmik. 1 p.	"ESTONIA"	Helmik. 21 p.
Helmik. 22 p.	"LITUANIA"	Maalisk. 13 p.
Maalisk. 14 p.	"ESTONIA"	Maalisk. 30 p.
Huhtik. 1 p.	"LITUANIA"	Huhtik. 17 p.
Huhtik. 17 p.	"ESTONIA"	Toukok. 2 p.

Kaikki laivat poikkeavat länteen tullessa Halifaxissa.

Suomeen mennessänne matkustakaa New Yorkin kautta ja käyttäkää BALTIC AMERIKAN LINJAA

HUOM.! ERITTÄIN HALVAT HINNAT

Kolmas Luokka		Tourist Third Cabin (ent. toinen luokka)	
New Yorkista Suomeen	$103.50	New Yorkista Suomeen	$113.50
Meno- ja paluupiletti	171.00	Meno- ja paluupiletti	186.00

"Tyytyväiset suomalaiset matkustajat kehoittavat kansalaisiaan käyttämään BALTIC AMERIKAN LINJAA"

Lähempiä tietoja antaa lähin paikallisasiamies tahi:

290 St. James Street, MONTREAL, QUE. — **Baltic American Line,**

Box 69, SUDBURY, ONT. — **J. V. Kannasto,**

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?